

ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิต ในศตวรรษที่ 21 : สหราชอาณาจักร

บทสรุป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิต ในศตวรรษที่ 21 : สหราชอาณาจักร

บทสรุป

*รายงานฉบับแรกของคณะกรรมการที่ปรึกษาแห่งชาติ
ว่าด้วยเรื่องการศึกษาต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิต*

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

คำนำ

ความเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะมาถึงในสหัสวรรษใหม่ ทำให้หลายประเทศได้เตรียมการเสริมศักยภาพของประชาชนทั้งในด้านทักษะ ความรู้ ทักษะคิด ค่านิยม โดยการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านทางตัวนสาสนเทศ ทั้งนี้ เพื่อเป็นปัจจัยสำหรับการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และธำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของประเทศในยุคโลกาภิวัตน์

สหราชอาณาจักร เป็นประเทศหนึ่งที่มีแผนการสร้างสรรคสังคมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จริงจัง และเป็นระบบ ตั้งแต่ครั้ง นายโทนี แบลร์ ยังเป็นหัวหน้าพรรคแรงงาน และมีสถานะเป็นพรรคฝ่ายค้าน พร้อมด้วย นายเดวิด บลิงเคตต์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาของพรรค ซึ่งปัจจุบันเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษา และการจ้างงานได้ตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีต่อการศึกษา โดยเฉพาะการนำระบบสายสัญญาณ และโครงข่ายแห่งชาติเพื่อการเรียนรู้มาใช้เพื่อการศึกษา

ต่อมา เมื่อนายโทนี แบลร์ เป็นนายกรัฐมนตรีแห่งสหราชอาณาจักร ได้สานต่อนโยบายโครงข่ายแห่งชาติเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับเป็นกลไกในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่จะทำให้สหราชอาณาจักรเป็นสังคมการเรียนรู้ และได้จัดทำโครงการริเริ่มอีกหลายโครงการที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น โครงการข้อตกลงใหม่ มหาวิทยาลัยอุตสาหกรรม และการเปิดบัญชีการเรียนรู้ส่วนบุคคล

สำหรับรายงานฉบับนี้ เป็นข้อเสนอแนะเพื่อการจัดทำสมุดปกขาว เรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาแห่งชาติว่าด้วยเรื่องการศึกษาต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้จัดทำรายงานได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแก่นของหลักการ แนวทางการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การจัดการศึกษาของประเทศไทยก็กำลังมุ่งไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตเช่นกัน ดังหลักการที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังนั้น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่คณะกรรมการฯ ได้นำเสนอไว้ จึงเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประเทศไทยได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในเรื่องของรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและยืดหยุ่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพโดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา และสถานที่ การวัดผลสัมฤทธิ์ที่มีลักษณะเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้จาก

สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน หรือจากการศึกษาทางไกล ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สร้างความก้าวหน้าโดยการศึกษาเพิ่มเติมในแขนงวิชาใดหรือระดับใดก็ได้

นอกจากนั้น คณะกรรมการฯ ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากตัวผู้เรียน ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ การสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะมารับผิดชอบภารกิจดังกล่าวร่วมกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงได้จัดแปลและเรียบเรียงรายงานของสหราชอาณาจักร เรื่อง **“ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิตในศตวรรษที่ 21”** ซึ่งจัดทำโดยคณะกรรมการที่ปรึกษาแห่งชาติว่าด้วยเรื่องการศึกษาต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อเผยแพร่แก่ผู้บริหาร นักการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกระดับ ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไปได้อ่าน และหากท่านผู้อ่านเกิดความบังคลาใจว่า การได้ “เรียนรู้ความรู้” จากรายงานฉบับนี้นั้น ก่อให้เกิดจินตนาการในการสร้าง “วิถีชีวิตเพื่อการเรียนรู้สำหรับสังคมไทย” ก็จะเป็นอันสงฆ์อันยิ่งใหญ่ต่อการปฏิรูปการศึกษา

สุดท้ายนี้ สำนักงานฯ ขอขอบคุณ นางสาวพิศวาส ปทุมต์ตรังษี ซึ่งเป็นผู้แปลรายงานฉบับนี้ ด้วยความวิริยะอุตสาหะ

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

มีนาคม 2543

คำชี้แจง

ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น เป็นกุญแจสำคัญสำหรับเปิดเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 คณะกรรมการนานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้จัดทำรายงานเสนอต่อยูเนสโก ในปี 2539 เรื่อง *การเรียนรู้ : ขุมทรัพย์ในดิน* ในรายงานฉบับนี้ ได้แตกความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็น *สี่เสาหลักที่เป็นรากฐานของการศึกษา* อันได้แก่ *การเรียนรู้เพื่อรู้* ซึ่งหมายถึงการรวมความรู้สามัญอย่างกว้าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยให้มีความเป็นไปได้ที่จะมีการศึกษาลงลึกในบางวิชาที่เลือกไว้ ภูมิหลังกว้าง ๆ เช่นนี้ จะเป็นใบเบิกทางนำไปสู่การศึกษาตลอดชีวิต โดยช่วยวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับให้คนมีจิตใจชอบแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา

การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง เป็นการเรียนรู้ในลักษณะที่จะช่วยสร้างความสามารถให้มนุษย์ดำรงชีพอยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ความสามารถและทักษะดังกล่าวจะสามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ ถ้าผู้เรียนมีโอกาสได้ทดลองและพัฒนาความสามารถของตน โดยมีส่วนร่วมในโครงการประสบการณ์ในงานอาชีพหรืองานทางสังคมอย่างจริงจัง

การเรียนรู้เพื่อชีวิต โลกในศตวรรษที่ 21 ทุกคนยังจำเป็นต้องมีความเป็นอิสระและรู้จักตัดสินใจ ประกอบกับมีความรู้สึกรับผิดชอบ โดยส่วนตัวอย่างแรงกล้าต่อการที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกันกับผู้อื่น

การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน โดยพัฒนาความเข้าใจในผู้อื่น ทั้งแง่ประวัติศาสตร์ ธรรมเนียมประเพณี และค่านิยมทางจิตใจ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำหรับการรังสรรค์จิตวิญญาณใหม่ที่ตระหนักสำนึกถึงการต้องพึ่งพาอาศัยกัน รวมทั้งการวิเคราะห์ความเสี่ยง และความท้าทายของอนาคตร่วมกัน

ทุกสังคมในโลกล้วนมีเป้าหมายที่จะเคลื่อนไปสู่โลกแห่งอุดมการณ์ อันหลีกเลี่ยงมิได้ และในโลกแห่งอุดมการณ์ดังกล่าว จะไม่มีความสามารถใด ๆ ของมนุษย์คนใดที่ถูกละเอียด ดังนั้น การจัดการศึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8 จึงได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า

“การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้

- (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ จึงมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนทั้งในส่วนที่เป็นแนวคิดและยุทธศาสตร์การพัฒนา “การศึกษาตลอดชีวิต หรือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต” จากการศึกษา สืบค้นองค์ความรู้ของต่างประเทศ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า **เอกสาร รายงานฉบับแรกของคณะกรรมการที่ปรึกษาแห่งชาติว่าด้วยเรื่องการศึกษาต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสหราชอาณาจักร เรื่อง ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิตในศตวรรษที่ 21** ฉบับนี้ มีสาระสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ของวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยุทธศาสตร์ นโยบาย แนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับแก่นของหลักการการเรียนรู้ตลอดชีวิต การกำหนดกรอบโครงสร้างและบทบาท ตลอดจนความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องที่เป็นหัวใจในอันที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง เพื่อให้วิสัยทัศน์นั้นกลายมาเป็นความจริง นอกจากนี้ ยังได้เสนอมาตรการขั้นต้นที่จำเป็นในทางปฏิบัติ รวมทั้งได้สรุปบทเรียนที่ได้จากโครงการริเริ่มต่าง ๆ โดยนำมา ร้อยรวมให้เห็นผลกระทบต่อกระบวนการหล่อหลอมวัฒนธรรมใหม่ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน

สำนักงานฯ ได้จัดทำรายงานเรื่องนี้เป็น 2 ฉบับ คือ ฉบับสรุป และฉบับสมบูรณ์ เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้สนใจ สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะสามารถจุดประกายทางความคิดให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดการศึกษา ผู้จัดสรรงบประมาณ และคนไทยทุกคน ได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญคุณค่าของการศึกษาตลอดชีวิต และการเรียนรู้ตลอดชีวิต **ว่าเป็นหัวใจและพลังในการสร้าง “คน”**

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

มีนาคม 2543

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	(ก)
คำชี้แจง.....	(1)
บทนำ.....	1
ภาคที่ 1 : ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิตใน 5 ปีข้างหน้า.....	2
ภาคที่ 2 : ความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	5
ภาคที่ 3 : วิสัยทัศน์การเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน.....	9
ภาคที่ 4 : ภาคที่ปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมาย “การเรียนรู้ตลอดชีวิต ของปวงชน”.....	19
บทส่งท้าย : การจัดการกับความเปลี่ยนแปลง.....	56
คณะผู้จัดทำ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ.....	58

ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิตในศตวรรษที่ 21

บทนำ

จากข้อสังเกตที่ได้จากผู้ประสานงานโครงการริเริ่มจัดตั้งสังคมการเรียนรู้ของสภาวิจัยเศรษฐกิจและสังคมว่า “ปัจจุบัน สหราชอาณาจักรมิได้เป็นสังคมการเรียนรู้ อีกทั้งยังไม่เคยมีวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ประกอบกับสัมพันธภาพอุตสาหกรรมของสหราชอาณาจักร ออกมาประกาศว่า “ความก้าวหน้าทางด้านการศึกษาและฝึกอบรมในสหราชอาณาจักรยังไม่ได้มาตรฐาน”

จากข้อมูลปัจจุบันมีประชากรผู้ใหญ่เพียงหนึ่งในสี่เท่านั้นที่ยังคงเรียนรู้ และหนึ่งในสามคนไม่เคยเกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือฝึกอบรมใด ๆ เลย ตั้งแต่ออกจากโรงเรียนมา ร้อยละ 14 ของคนทำงานเท่านั้นที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานที่ทำ แรงงานเพียงร้อยละ 5 เท่านั้นที่มีประกาศนียบัตรวิชาชีพแห่งชาติ

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นทำให้รัฐบาลประกาศดำเนินงานโครงการริเริ่มหลัก รวม 4 โครงการ ได้แก่ โครงการข้อตกลงใหม่ โครงการมหาวิทยาลัยอุตสาหกรรม โครงการเปิดบัญชีการเรียนรู้ส่วนบุคคล และโครงการข้อเสนอต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้แห่งชาติ

เพื่อให้สหราชอาณาจักรเป็นสังคมการเรียนรู้อย่างแท้จริง ในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงชนิดถอนรากถอนโคนในบางเรื่อง

ดังนั้น รัฐบาลโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษาและการจ้างงานได้แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาแห่งชาติว่าด้วยเรื่องการศึกษาต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิตขึ้น ในเดือนมิถุนายน 2540 โดยมอบหมายให้จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อจัดทำสมุดปกขาว เรื่อง การเรียนรู้ตลอดชีวิต รายงานฉบับนี้เป็นข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ซึ่งกำหนดเป้าหมายการพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชนทั่วสหราชอาณาจักร รวมทั้งกำหนดโครงร่างของงาน/โครงการ เพื่อการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย พร้อมแจกแจงรายละเอียดออกมาให้คนส่วนใหญ่ และองค์กร

ต่าง ๆ เห็นได้ชัดเจน เพื่อการลงมือปฏิบัติจริง และที่สำคัญคือ ความมุ่งมั่นตั้งใจของ
รัฐบาลที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

รายงานฉบับนี้ แบ่งเป็น 5 ภาค คือ

- ภาคที่ 1 : บทสรุปของโครงการริเริ่มต่าง ๆ
- ภาคที่ 2 : กล่าวถึงความจำเป็นและปัญหาอุปสรรคในการสร้างสรรค์
วัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ภาคที่ 3 : วิสัยทัศน์ของวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต นโยบาย
ยุทธศาสตร์และแนวทางปฏิบัติ
- ภาคที่ 4 : บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ภาคที่ 5 : กลไกสู่ความสำเร็จ

ภาคที่ 1 ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิต

ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิต 10 ประการ ได้แก่

1. การวางกรอบงานในเชิงยุทธศาสตร์
2. การปฏิบัติเจตคติ
3. การขยายขอบเขตของการเข้ามามีส่วนร่วมและผลสัมฤทธิ์ให้กว้างไกล
4. ความสำคัญของบ้าน ชุมชน และสถานประกอบการ
5. การปรับระบบระเบียบให้เรียบง่ายและการบูรณาการ
6. การประสานแผน หุ้นส่วน และความร่วมแรงร่วมใจ
7. การเข้าถึงสารสนเทศ คำปรึกษาและการแนะแนว
8. ความถูกต้องของข้อมูล เป้าหมายและมาตรฐาน
9. การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ในการสื่อสารและการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร
10. การจัดสรรเงินทุนกับการใช้จ่าย

1. การวางกรอบงานในเชิงยุทธศาสตร์ ได้แก่ การสร้างวิสัยทัศน์การ
เรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชนที่ชัดเจน โดยครอบคลุมตั้งแต่การศึกษาภาคบังคับและ
การศึกษาภายหลังออกจากโรงเรียน ที่จะครอบคลุมแก่นของหลักการ รวม 8 เรื่อง
คือ การต่อเนื่อง ความเสมอภาค ความสำคัญของคน วิธีการที่หลากหลาย ทุก

หน่วยงานของรัฐเข้ามาเกี่ยวข้อง คุณภาพกับความยืดหยุ่น การร่วมงานอย่างมีประสิทธิภาพ ความสำเร็จ ความรับผิดชอบ จากแก่นของหลักการทั้ง 8 เรื่อง ต้องทำให้เกิดความชัดเจนและเข้าใจร่วมกัน เมื่อชัดเจนแล้วให้ใช้เป็นมาตรฐานและกำหนดเกณฑ์เพื่อการประเมินผล

2. การปฏิวัติเจตคติ เน้นการรณรงค์ทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ให้เห็นถึงประโยชน์และความจำเป็นของการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อทำให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต บุคคลแต่ละคนยอมรับว่าตนเองมีส่วนมากขึ้นในการควบคุมพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของตนเอง ท่ามกลางแหล่งเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงและเลือกที่เรียนรู้ได้ตามความต้องการ รัฐบาลเข้ามามีส่วนร่วมในการเปลี่ยนเจตคติ โดยการปรับระบบบริหารงบประมาณ ภาษี รวมทั้งนโยบายด้านการให้ทุนสนับสนุน เพื่อให้เกิดการพัฒนาโครงการริเริ่มต่าง ๆ เช่น โครงการข้อตกลงใหม่ และโครงการเปิดบัญชีการเรียนรู้

3. การขยายขอบเขตของการเข้ามามีส่วนร่วมและผลสัมฤทธิ์ให้กว้างไกล คือ ยุทธศาสตร์การยกย่องและให้รางวัลแก่สถาบันหรือองค์กรที่ดำเนินการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตประสบความสำเร็จ คณะกรรมการกองทุนอุดมศึกษาและการศึกษาต่อเนื่อง รวมทั้งหน่วยงานด้านกองทุนอื่น ๆ ควรพัฒนากลไก ขั้นตอน และวิธีการต่าง ๆ เพื่อการใช้และให้งบประมาณสนับสนุนทั้งหมดมุ่งไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต และตัวผู้เรียน นอกจากนั้น ในทุกปีผู้ให้การเรียนรู้จะต้องแสดงผลความก้าวหน้าให้เห็นถึงสัมฤทธิ์ผลที่เกิดขึ้นทั้งในเรื่องผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และการขยายขอบเขตของการเข้ามามีส่วนร่วม

4. ความสำคัญของบ้าน ชุมชน และสถานประกอบการ คือ การทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ในทุกที่ สร้างการยอมรับให้เกิดขึ้นกับสังคมว่า บ้าน ชุมชน และสถานประกอบการ คือ ศูนย์กลางการพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน สร้างโครงการริเริ่มใหม่ คือ โครงการแห่งชาติเพื่อการเรียนรู้ ดำเนินงานโครงการมหาวิทยาลัยอุตสาหกรรม สนับสนุนให้เกิดโครงการริเริ่มระดับชุมชน เกิดการเรียนรู้ด้วยกันระหว่างผู้ประกอบการกับลูก

5. การปรับระบบระเบียบให้เรียบง่ายและการบูรณาการ คือ การสร้างความคล่องตัว ลดขั้นตอนความยุ่งยากของระบบราชการ ปรับระบบให้เข้าใจได้ง่าย โปร่งใส และยืดหยุ่นเท่าที่จะเป็นไปได้ การดำเนินงานดังกล่าวนี้ต้องผสมผสานความ

ร่วมมือระหว่างผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และผู้จัดการระดับมืออาชีพ รัฐบาลต้องให้ความสำคัญสำคัญกับงานนี้ในลำดับต้น โดยการเรียกร้อง เชิญชวน สนับสนุน พร้อมรายงานความก้าวหน้าต่อสาธารณชน ในส่วนของการบูรณาการ คือ การพัฒนาระบบการสะสมหน่วยกิตสำหรับการศึกษาต่อเนื่อง และระบบการรับรองวิทยฐานะของหน่วยการเรียนรู้ โดยระบบดังกล่าวนี้จะเป็นเหมือน “แฟ้มความก้าวหน้า” ที่จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าเป็นเจ้าของและผู้จัดการเส้นทางการเรียนรู้ของตน

6. การประสานแผน หุ้นส่วน และความร่วมแรงร่วมใจ ยุทธศาสตร์นี้คือการสร้างหุ้นส่วนให้เกิดขึ้นในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับภูมิภาค อนุภูมิภาค ท้องถิ่น และสถานประกอบการ ดำเนินการโดยจัดประชุมทุกระดับ เพื่อทำความเข้าใจเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทบทวนความต้องการของท้องถิ่น กลุ่มเป้าหมาย เตรียมการประสานความร่วมมือ เปิดเส้นทางการเรียนรู้ และติดตามความก้าวหน้า โดยที่การจัดการทั้งหมดเป็นเรื่องของท้องถิ่นเอง มีทุกฝ่ายเป็นเหมือนหุ้นส่วนที่ร่วมแรงร่วมใจกันทำงาน ซึ่งทั้งนี้รัฐบาลจะต้องเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำที่จำเป็น

7. การเข้าถึงสารสนเทศ คำปรึกษา และการแนะแนว มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บริการที่มีคุณภาพสูง ในการรับรู้ข้อมูลและคำปรึกษา โดยมีจุดบริการที่ไม่คิดค่าใช้จ่าย มีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา และการแนะแนวในการใช้บริการ โดยเก็บค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย

8. ความถูกต้องของข้อมูล เป้าหมาย และมาตรฐาน เน้นข้อมูลที่ทันสมัยถูกต้อง และแม่นยำ ที่จะมองเห็นถึงความต้องการที่ชัดเจนในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น รวมทั้งในส่วนต่าง ๆ ของภาคเศรษฐกิจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนั้น รัฐบาลควรจะเป็นผู้นำในการจัดเวทีอภิปรายระหว่างหน่วยงานของรัฐผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถิติ และการวิจัยในมหาวิทยาลัย เพื่อดูความเหมาะสมและระดับของข้อมูล ควรจัดประชาพิจารณ์ เรื่อง “เป้าหมายทางการศึกษาและฝึกอบรมแห่งชาติ” เพื่อให้ทราบถึงเป้าหมาย ทิศทาง รวมทั้งการตรวจสอบความก้าวหน้า ด้วยตัวชี้วัดที่จำแนกตามกลุ่ม และระดับ

9. การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ในการสื่อสารและการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร รัฐควรจัดให้มีการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการการกระจายเสียง แพร่ภาพ และหน่วยงานที่กำกับดูแล เพื่อค้นหาแนวทางที่ดีที่สุดในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีจุดเน้นอยู่ที่ความรู้ความสามารถใน

การเข้าถึง และใช้เทคโนโลยีนั้น ๆ ได้เต็มตามศักยภาพ ควรมีการจัดสรรเงินกองทุน เพื่อก่อตั้งศูนย์การเรียนรู้ระดับท้องถิ่น และองค์กรดูแล รวมทั้งมีแผนงานเรื่องนี้อยู่ใน หลักสูตรของชาติทุกระดับ ทุกโปรแกรมของการศึกษาต่อเนื่อง และระดับอุดมศึกษา นอกจากนั้น ควรจะได้มีการพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของชาติใหม่ เพื่อ เชื่อมต่อระบบที่ติดตั้งอยู่เดิมให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. การจัดสรรเงินทุนกับการใช้จ่าย ผู้ดูแลงบประมาณ ผู้จัดสรรเงินทุน และผู้อุปถัมภ์ด้านการเรียนรู้ ควรที่จะทบทวนและปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติ รวมทั้ง ดำเนินการสร้างมาตรการจูงใจให้กลุ่มต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มากขึ้น ทั้งนี้ รัฐบาลต้องมีความมุ่งมั่นอย่างเป็นระบบ ในการสนับสนุนงบประมาณ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อการนี้ โดยรวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ผู้ประกอบการ องค์กรการกุศล และประชาชนทั่วไป

รัฐควรเป็นผู้นำในการจัดตั้งมูลนิธิสหัสวรรษใหม่เพื่อการเรียนรู้ตลอด ชีวิต เพื่อเป็นกองทุนหมุนเวียนที่มีเป้าหมายส่งเสริมนวัตกรรม เผยแพร่แนวปฏิบัติ ที่ดีและ “อัดฉีด” ความคิดริเริ่มใหม่ ๆ โดยมูลนิธินี้ควรเป็นความคิดริเริ่มของภาครัฐ กับภาคเอกชน โดยมีเจ้าหน้าที่ระดับบริหารเพียงไม่กี่คน เริ่มรับเงินจากกองทุนสลาก กินแบ่งแห่งชาติ ตั้งแต่ปี 2000 ผนวกเข้ากับกองทุนสมทบจากภาครัฐและเอกชน โดยหลักการ การให้ทุน การกู้ยืม การเข้าถึงเงินทุน รัฐต้องให้ความช่วยเหลืออย่าง เสมอภาคโดยไม่คำนึงถึงอายุของผู้เรียน รูปแบบและระดับของการเรียนรู้

ภาคที่ 2 ความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต

การเปลี่ยนแปลง

ขณะที่ศตวรรษที่ 21 กำลังจะมาถึง ประชาชนในสหราชอาณาจักรจะต้อง เผชิญกับความไม่แน่นอน ความเสี่ยง ความไร้เสถียรภาพ การแบ่งแยกผสมผสาน ไปกับโอกาส ในลักษณะที่น่าพิศวงงงงวย เช่นเดียวกับพลเมืองของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ปัญหาท้าทาย คือ การเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ในองค์การของภาคอุตสาหกรรม ตลาดแรงงาน การงานอาชีพ และอุปสงค์เกี่ยวกับทักษะใหม่ ๆ นอกจากนี้ ยังรวม ถึงการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างของครอบครัว ชุมชน บทบาทและสัม พันธภาพที่เกี่ยวข้องกัน ตลอดจนเทคโนโลยีและรูปแบบใหม่ ๆ ของการสื่อสาร

การตอบสนองความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ การขยายโอกาสและศักยภาพในการเรียนรู้ให้แก่ ปวงชน โดยการขยายบริการการศึกษาให้ครอบคลุมการเรียนรู้ทุกระดับและทุกรูปแบบ

รายงานการวิจัยและสิ่งตีพิมพ์จำนวนมากได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความเหลื่อมล้ำ และการแบ่งแยกทางการเรียนรู้ สถาบันแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาต่อเนืองของผู้ใหญ่ พบว่า จำนวนแรงงานไร้ทักษะและกึ่งทักษะมากกว่าครึ่งหนึ่งนับตั้งแต่ จบการศึกษาภาคบังคับออกมาแล้วไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้ใด ๆ เลย ขณะที่จำนวนต่ำกว่า 1 ใน 5 ของนักวิชาชีพและผู้จัดการเท่านั้นที่อยู่ในข่ายดังกล่าว และ 4 ใน 5 ของผู้ที่ยอมรับว่าตนไม่ได้เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้หลังจบออกมาแล้ว คิดว่าพวกเขาคงจะไม่เรียนรู้ในเรื่องใด ๆ ในอนาคตเช่นกัน

ผลงานวิจัยของคณะ- กรรมวิธีการติดตามการอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า จำนวน 4 ใน 5 ของกลุ่มคนอายุ 18 ปี ที่มีภูมิหลังเกี่ยวกับวิชาชีพและการจัดการในระดับอาวุโส กำลังเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษา ขณะที่ 1 ใน 10 ของกลุ่มคนที่ไร้ทักษะเท่านั้นที่ตัดสินใจเรียนต่อ อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตจากสภาจัดสรรเงินทุนเพื่อการศึกษาต่อเนือง เกี่ยวกับความสำเร็จของการดึงดูดผู้คนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น ตามนโยบายว่า “ส่วนใหญ่อยู่ที่การเปิดโอกาสให้กับผู้ที่ประสบผลสำเร็จอยู่ก่อนให้ยังคงรักษาสัมฤทธิ์ผลไว้ได้ต่อไปอีก” โดยสรุป กลุ่มคนที่พลาดโอกาสทางการศึกษาหลังจากจบออกมาแล้ว ก็จะเป็นกลุ่มเดียวกับกับผู้ที่พลาดโอกาสในการฝึกอบรมในสถานที่ทำงานด้วย ปัจจัยหลักที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ได้แก่ การออกจากโรงเรียนในวัยเยาว์ ความยากจน การขาดวุฒิบัตรหรือขาดทักษะ สถานภาพต่ำ ขาดความนับถือในตนเอง และการไร้สิทธิไร้เสียง

ข้อควรระวัง

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะนำวิตก แต่ไม่ควรตีความตามข้อมูลนั้นโดยตรง เพราะ

1. การตีความการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเท่ากับวุฒิบัตรนั้น เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะแม้ว่าวุฒิบัตรแต่ละประเภทจะเป็นมาตรฐานที่ทรงคุณค่าก็จริง แต่การเรียนรู้ที่สำคัญ ๆ อีกมากมายก็มีได้ลงเอยที่การได้รับวุฒิบัตร
2. ผู้คนจำนวนมากไม่ตระหนักว่ากิจกรรมที่ตนทำอยู่ คือ การเรียนรู้

3. การไม่เห็นถึงคุณค่าของการเรียนรู้ที่ทำงานหรือในชุมชน ซึ่งจะเชื่อมโยงโดยตรงกับการแก้ปัญหาในทางปฏิบัติ
4. การขาดแคลนมาตรวัดที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับระดับการลงทุนในเรื่องการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับงานที่นายจ้างเป็นผู้ให้บริการอยู่ในปัจจุบัน
5. ภาพที่นำเสนอโดยรวมมักจะละเลยตัวอย่างที่ดีที่สุดของการดำเนินการขยายโอกาสการเรียนรู้ในสถานที่ทำงาน

การเรียนรู้

หากว่าผู้คนมองว่ากิจกรรมที่กระทำอยู่ไม่ใช่การเรียนรู้ การรายงานก็จะเป็นไปตามนั้น ดังนั้น การนิยามความหมายของการเรียนรู้ จึงเป็นหัวใจสำคัญ จากโครงการรณรงค์เพื่อการรู้ ได้ให้นิยามไว้อย่างเด่นชัด ว่า “การเรียนรู้” คือ “การกระทำของคนที่ปรารถนาจะทำความเข้าใจกับประสบการณ์ที่ได้พบ ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับการเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ความเข้าใจ ค่านิยม รวมทั้งศักยภาพในการใคร่ครวญ การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง การพัฒนา และความปรารถนาที่จะเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้นไปอีก”

ถึงแม้จะเข้าใจในสภาพการณ์ข้อจำกัดดังกล่าว แต่บัญชีกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในการเรียนรู้และฝึกอบรมภายหลังการศึกษาภาคบังคับก็มีอยู่มาก

- บุคคลผู้ใช้แรงงาน และเป็นผู้ไร้ทักษะ
- คนงานชั่วคราว และคนงานที่ทำงานไม่เต็มเวลา
- คนงานที่ไม่มีวุฒิปัฒนทางการศึกษาและอาชีพ
- คนว่างงาน
- สตรีบางกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองคนเดียว และผู้มีรายได้น้อยที่สุด
- ผู้ที่อาศัยอยู่ในที่ห่างไกลทุรกันดาร
- ชนกลุ่มน้อยทางด้านชาติพันธุ์และภาษา
- ผู้ใหญ่ที่สู่วัย
- ผู้มีความบกพร่องในการเรียนรู้ และ/หรือผู้พิการ
- ผู้มีความบกพร่องในด้านความรู้หนังสือและการคำนวณ
- อดีตผู้ละเมิดกฎหมาย

- ผู้ใหญ่ในวัยต้น ๆ ที่ไม่สนใจในเรื่องการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกหนุ่ม ๆ

ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิตจะบรรลุเป้าหมายได้ การพัฒนานโยบายจะต้องมุ่งไปที่การสนับสนุนและพัฒนาเรื่องของแรงจูงใจในการเรียนรู้และการสร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มบุคคลข้างต้นโดยตรง โดยจะต้องมีการเพิ่มอุปสงค์ในการเรียนรู้ในกลุ่มนี้ให้มากขึ้นจนเห็นได้ชัด และต้องเปิดโอกาสให้แก่พวกเขาอย่างกว้างขวางทุกฝ่ายที่ให้การสนับสนุน ทั้งด้านการเงิน และการให้บริการการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย สถานประกอบการ หรือชุมชน) จะต้องเข้ามาตรวจสอบการให้การสนับสนุนในส่วนที่ตนควบคุมดูแล พร้อมทั้งดูแลผลสัมฤทธิ์และองค์ประกอบทางสังคมของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อค้นหาความยุติธรรมหรือการขาดเรียนในลักษณะที่ยอมรับไม่ได้ จากนั้นก็แสวงหามาตรการแก้ไขต่อไป

ปัจจุบันได้มีการตระหนักถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นกับบุคคลและสังคม อันเป็นผลเนื่องมาจากความเหลื่อมล้ำ การกีดกันทางสังคม และการจำกัดโอกาสในการเรียนรู้ การเรียนรู้ตลอดชีวิตควรทำหน้าที่เป็นแหล่งพึ่งพิงของผู้คนและสังคมโดยรวม ซึ่งสามารถช่วยให้พวกเขาค้นพบจุดกำเนิดของความเหลื่อมล้ำ และหาทางขจัดมันออกไป โดยการใช้ทักษะ ข้อมูล และความรู้ เพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นได้ในที่สุด **การเรียนรู้เพียงอย่างเดียวไม่สามารถขจัดความเหลื่อมล้ำ และการกีดกันทางสังคมให้หมดไปได้ แต่การเรียนรู้สามารถช่วยกำจัดแนวทางที่จะทำให้กระบวนการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและฝึกอบรม กลายเป็นกลไกที่เข้าไปเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับการกีดกันทางสังคม**

ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กำลังส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคน ปัญหาเฉพาะหน้าคือ จะนำเทคโนโลยีที่มีอยู่แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร การเรียนรู้ คือ วิธีหนึ่งในการทำความเข้าใจและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี ซึ่งกลายมาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ด้วยตัวของมันเอง ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการรับส่งสัญญาณ คอมพิวเตอร์ การสื่อสาร และค่าใช้จ่ายในการนี้ที่ลดลง เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพสูงได้อย่างหลากหลาย ข้อสำคัญ คือ อย่าให้การเข้าถึงเทคโนโลยีมาแบ่งแยกสังคมออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายพร้อม กับฝ่ายยากไร้ ดังนั้นรัฐบาลจึงได้ดำเนินโครงการโครงการโครงข่ายแห่งชาติเพื่อการเรียนรู้

ตั้งแต่อุปสรรคทางด้านกายภาพ (เวลา ค่าใช้จ่าย สถานที่ และการเข้าถึง โอกาสในการเรียนรู้ รวมทั้งการคมนาคม) การเงิน และเจตคติ ความซับซ้อน ความไม่ต่อเนื่อง และการขาดความร่วมมือร่วมใจ ข้อจำกัดขององค์กร ตั้งแต่โครงสร้างและการจัดองค์กรของผู้กำหนดนโยบาย ผู้ให้เงินทุน ผู้บริหาร และผู้ให้บริการการเรียนรู้ ปัญหาของกลุ่มผู้เรียนที่ด้อยโอกาส การแก้ไขปัญหาอุปสรรคดังกล่าว ทำได้ง่ายและเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย หากมีการผสมผสานปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ การตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ความมุ่งมั่นที่จะแก้ไข และความเต็มใจที่จะทำงานร่วมกัน

การพัฒนากลยุทธ์ในการขจัดอุปสรรค ได้แก่ 1) บูรณาการนิยามทั้งหลายของการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนให้เห็นความแตกต่างและความหลากหลายของความ ต้องการและแรงจูงใจของผู้เรียน 2) ขจัดอุปสรรคในการมีส่วนร่วมและบรรลุผลการเรียนรู้ โดยเน้นความสำคัญไปที่ความต้องการของกลุ่มผู้ด้อยโอกาส 3) กำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจน 4) จัดให้มีการทบทวนความก้าวหน้าของงาน เป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ

ภาคที่ 3 วิสัยทัศน์การเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน

ข้อสำคัญของวิสัยทัศน์ของการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การมองว่าการเรียนรู้เป็น กิจกรรมที่เป็นปกติวิสัยในชีวิตประจำวันที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ก่อให้เกิดประโยชน์ และสร้างความเพลิดเพลิน และเป็นสิ่งที่ดำเนินต่อเนื่องตลอดอายุขัย วัฒนธรรมการ เรียนรู้จะช่วยกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ผู้คนสามารถใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ทักษะ และความรู้เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนเอง ของผู้ที่ตนรัก ของพลเมือง ร่วมชาติ และของผู้คนในชาติอื่น ๆ ด้วย การเรียนรู้ตลอดชีวิตสามารถเปลี่ยนวิถี ชีวิตของผู้คนได้ หรือแม้กระทั่งปรับเปลี่ยนปฏิรูปก็ได้ด้วยเช่นกัน คำมั่นสัญญาเช่นนี้ จำต้องได้รับการระบุไว้ในวิสัยทัศน์ของรัฐว่าด้วยเรื่องวัฒนธรรมการเรียนรู้ของปวงชน

วัฒนธรรมการเรียนรู้จะไม่จำกัดการเรียนรู้ในแง่ของสถานที่ วิธีการ หรือ รูปแบบ อย่างไรก็ตาม ส่วนหนึ่งของการประเมินประสิทธิผลของสถาบันการศึกษา เช่น โรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการกระตุ้นให้เกิด นิสัยรักการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนบรรลุสัมฤทธิ์ผลโดยตรงนั้น จะต้องมองไปที่ ประสิทธิภาพในการส่งเสริมและค้ำจุนการเรียนรู้ของปวงชน นอกเหนือไปจากนี้ วัฒนธรรม

การเรียนรู้จะต้องขยายขอบข่ายให้ครอบคลุมครอบครัวและครัวเรือนทุกประเภท สถานที่ทำงานทั้งหลาย หน่วยงานอาสาสมัคร และชุมชน ตลอดจนแวดวง นันทนาการ วัฒนธรรม และศิลปกรรม การที่จะทำให้การเรียนรู้ตลอดชีวิตกลาย มาเป็นกิจกรรมสำหรับทุกคนได้นั้น สื่อมวลชนก็ต้องเข้ามาทำหน้าที่รับผิดชอบการ ส่งเสริมการเข้าถึงการเรียนรู้อย่างเข้มข้น

ในเรื่องวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อปวงชนนั้น อาคารสถานที่ที่เปิดให้สาธารณชน เข้าไปใช้ประโยชน์จะเป็นเสาหลักที่ช่วยเปิดโอกาสสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต การที่ จะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในรูปแบบใหม่ ๆ ได้นั้น จำเป็นต้องมีการจัดสร้างอาคารให้สาธารณชนเข้าไปใช้ โดยกระตุ้นให้สถานที่ดังกล่าว กลายเป็นแม่เหล็กดึงดูดจิตใจผู้เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในลักษณะเดียวกับที่ห้องสมุด ประชาชนเป็นแรงจูงใจในศตวรรษที่ 19 เรื่องอาคารสถานที่นี้ อาจกระทำได้โดย สอดแทรกไว้ในขั้นตอนของการวางแผนและแนวทางการสร้างอาคาร หรืออาจออกมา ในลักษณะของประกาศว่าด้วยแนวปฏิบัติที่ดี ทำนองเดียวกับประกาศที่ใช้เป็นเกณฑ์ เกี่ยวกับการสร้างอาคาร ซึ่งต้องคำนึงถึงผู้พิการที่จะเข้ามาใช้ประโยชน์ด้วย

เป้าหมายหลัก ๆ ของนโยบายและแนวปฏิบัติ คือ i) ขยายการมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้ตลอดชีวิตในสหราชอาณาจักรให้ครอบคลุมคนทุกคนผู้ปรารถนาที่จะ เรียนรู้ ii) จะต้องมีการแบ่งความรับผิดชอบในการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดย ที่ผู้เรียนรู้ซึ่งเป็นศูนย์กลางของภารกิจดังกล่าวจะเข้ามามีส่วนมากขึ้นในการจัดการ ดูแลในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตของตนเอง การที่จะบรรลุเป้าหมายข้างต้นได้นั้น จำเป็นจะต้องสร้างความเข้าใจให้ดีขึ้นกว่าเดิมในเรื่องกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความ หลากหลายและเปิดกว้างสำหรับผู้เรียนและผู้ที่จะกลายมาเป็นผู้เรียนในอนาคต

วัฒนธรรมการเรียนรู้ของปวงชนจะครอบคลุมการศึกษาและฝึกอบรมทุกรูปแบบ และทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ในระบบหรือนอกระบบก็ตาม ผู้คนจะเข้ารับ การเรียนรู้ในสถานที่ต่างกันในรูปแบบการเรียนรู้ที่ไม่เหมือนกัน และในช่วงวัยของ ชีวิตที่แตกต่างกันออกไปด้วย การเรียนรู้ดังกล่าวจะเข้ามาสนับสนุนและส่งเสริมชีวิต ความเป็นอยู่และความสำเร็จทั้งในระดับบุคคลและในส่วนรวม ดังนั้น จึงควรมีการ กำหนดวิสัยทัศน์ให้สามารถพัฒนาทักษะและความถนัดของผู้คนให้ได้เต็มศักยภาพ หากกระทำได้ การเรียนรู้ก็จะเป็นการฟุ่มเฟือยความคิดสร้างสรรค์ เสริมสร้างความเป็น

พลเมืองที่พึงประสงค์ และช่วยสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศในภาพรวม ทั้งในด้านธุรกิจ ด้านชุมชน บัณฑิตชน ตลอดจนครอบครัว

การพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนรู้เป็นการท้าทายอดีตทุกรูปแบบ เสริมสร้างขั้นดีธรรม และเชิดชูค่านิยมต่าง ๆ ของสังคมอารยะในลักษณะพหุนิยมที่ปราศจากการแบ่งแยก นอกจากนี้ การเรียนรู้ตลอดชีวิตก็ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญในการต่อสู้กับการแบ่งแยกทางสังคม ปัญหาความยากจน อีกทั้งยังช่วยปรับเปลี่ยนสภาวะการณ์ให้เกิดความเป็นปึกแผ่นในสังคมมากขึ้น ตลอดจนช่วยลดการแบ่งแยกในสังคมภายในประเทศ และปลูกฝังความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศพร้อมกันไปด้วย

วัฒนธรรมการเรียนรู้ช่วยให้ปัจเจกชน กลุ่มบุคคล และองค์กรสามารถเลือกใช้รูปแบบและระดับการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับตนมากที่สุดได้ ผู้คนสามารถเข้าถึงบริการสารสนเทศ การแนะแนว และการสนับสนุนได้ในเวลาที่เหมาะสม โดยขอรับบริการดังกล่าวได้จากศูนย์สารสนเทศและการแนะแนวโดยมีอาชีพอิสระ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ

สังคมใดก็ตามที่มีความมุ่งมั่นต่อการสร้างและค้ำจุนวัฒนธรรมการเรียนรู้ของปวงชน จะต้องมองไปที่ผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการจัดอุปสรรคอย่างถอนรากถอนโคนออกจากระบบให้สิ้นซาก พวกเขาจะต้องเพียรพยายามแก้ไขปัญหามุ่งขยายการมีส่วนร่วมและใช้ทรัพยากรภายใต้การควบคุมของตนเพื่อขยายโอกาสการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มที่เสี่ยงต่อการถูกกีดกันออกจากสังคม หรือผู้ที่ต้องประสบกับสภาพความเหลื่อมล้ำในด้านอื่น ๆ ซึ่งตัดทอนโอกาสในการเรียนรู้ในยามที่พวกเขาต้องการ **เกณฑ์ที่เป็นหัวใจของการขยายโอกาสทุกระดับอยู่ที่ความสามารถในการให้บริการการเรียนรู้แก่ปวงชนผู้สามารถตั้งดวงประโยชน์จากการศึกษาฝึกรวม และพร้อมที่จะรับบริการดังกล่าว** ไม่ได้อยู่ที่เกณฑ์ซึ่งมีปัจจัยภายนอกเกี่ยวข้องอยู่ด้วยเป็นตัวกำหนด

วัฒนธรรมการเรียนรู้ดังกล่าวต้องอยู่บนพื้นฐานของการรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและผลักดันให้บรรลุผลที่ได้วางไว้ รัฐจะต้องเป็นผู้นำกำหนดยุทธศาสตร์ วางกรอบนโยบาย รวมทั้งจัดสรรทรัพยากร เพื่อค้ำจุนวัฒนธรรมการเรียนรู้ ให้เพียงพอและเหมาะสม ขณะเดียวกันหน่วยงานสนับสนุนเงินทุน ฝ่ายบริการทางการศึกษาและฝึกรวม ตลอดจนองค์กรเพื่อสาธารณชนอื่น ๆ ต้องใช้ทรัพยากรของตน เพื่อขยายการมีส่วนร่วม พร้อมทั้งส่งเสริมการให้บริการที่มีคุณภาพ

และมีผลสัมฤทธิ์สูง ส่วนฝ่ายนายจ้างก็มีหน้าที่ให้การสนับสนุนพนักงานของตน โดยการลงทุนเพื่อให้พวกเขาได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านทักษะที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ และกิจกรรมที่จะช่วยขยายการเรียนรู้ให้กว้างออกไป

สหภาพแรงงานทั้งหลายจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการต่อรองกับบรรดานายจ้างเพื่อเรียกร้องให้มีการให้บริการการเรียนรู้แก่สมาชิกของตนด้วย ทั้งนายจ้าง และสหภาพจะต้องเป็นฝ่ายสนับสนุนมหาวิทยาลัยอุตสาหกรรมอย่างแข็งขัน โดยการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายผู้ให้บริการการศึกษาฝึกอบรม และจากเทคโนโลยีเพื่อนำมาเกื้อกูลการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หากเป็นไปได้ ก็ควรมีการแบ่งปันทรัพยากร เช่น ศูนย์กลางการเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอนระหว่างกลุ่มนายจ้างกับกลุ่มอื่น ๆ ในชุมชนเดียวกัน องค์กรชุมชนและองค์กรอาสาสมัครต่าง ๆ จะต้องให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยพยายามหาแหล่งเงินและทรัพยากรอื่น ๆ ซึ่งรวมแนวทางในการแบ่งปันทรัพยากรเข้าไว้ด้วย ผู้ปกครองจะให้การสนับสนุนบุตรธิดาในเรื่องการเรียนรู้ ซึ่งจะได้รับการช่วยเหลือจากผู้ให้บริการทางการศึกษาฝึกอบรม ขณะเดียวกันเด็กเหล่านี้ก็จะดีใจไปกับผลการเรียนของพ่อแม่ ปู่ย่าตายาย และสมาชิกครอบครัวคนอื่น ๆ พร้อมกับของตนเอง บัจเจกชนจะมีส่วนลงทุนและเข้ามากำหนดเรื่องการเรียนรู้ของตัวเองตลอดอายุขัย ทั้งนี้ เพราะมิติของความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบเป็นมิติที่ทวีความสำคัญมากขึ้นทุกขณะ

การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมเป็นกระบวนการที่เป็นไปอย่างช้า ๆ ด้วยความยากลำบาก และจะต้องดำเนินไปพร้อม ๆ กับการเปลี่ยนแปลงทางด้านอื่น ๆ ของสังคม วัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่เราปรารถนาจะต้องเป็นองค์ประกอบของความเปลี่ยนแปลงในภาพรวมของสังคม โดยมีส่วนช่วยให้เกิดความก้าวหน้าในสังคม และเป็นฝ่ายรับผลพวงจากความก้าวหน้า นั้น ๆ ด้วย ในระยะยาวเราจะต้องได้เห็นความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นเป็นชุด ๆ โดยตั้งเป้าหมายไว้ที่**การพลิกโฉมการศึกษากันให้กลายเป็นการบูรณาการ ความล้มเหลวกลายเป็นความสำเร็จ อภิสถิธิ์กลายเป็นโอกาสอันเท่าเทียม การเรียนรู้ในรูปแบบเดียวกลายเป็นความหลากหลาย การเรียนรู้เฉพาะในกลุ่มอภิสถิธิ์กลายเป็นการเรียนรู้ของปวงชน และการเรียนรู้ที่ดูน่าประหลาดใจในปัจจุบันก็จะกลายเป็นความเพลิดเพลินใจได้ในที่สุด**

ขณะที่รัฐบาลกำลังจัดเตรียมร่างวิสัยทัศน์ว่าด้วยวัฒนธรรมการเรียนรู้ของปวงชน และการพัฒนาสังคมการเรียนรู้ขณะนี้ คณะกรรมการฯ ขอสนับสนุนบทสรุปของคณะกรรมการนานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของยูเนสโก ซึ่งมีฌาคส์ เดอลอร์ส เป็นประธาน รายงานดังกล่าวชี้แจงว่า **การเรียนรู้ตลอดชีวิตจะต้องได้รับการค้ำจุนจากเสาหลัก 4 เสา นั่นคือ การเรียนเพื่อรู้ การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง การเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกัน และการเรียนรู้เพื่อชีวิต** โดยเน้นย้ำว่า **“การศึกษา คือ หัวใจของการพัฒนาทั้งในระดับปัจเจกชนและชุมชน ดังนั้น การศึกษาจึงมีภารกิจ ที่จะต้องพัฒนาความสามารถของคนทุกคนให้เต็มศักยภาพโดยไม่มีข้อยกเว้น รวมทั้งต้องทำให้บุคคลทุกคนตระหนักรู้ในศักยภาพของพลังสร้างสรรค์ของมนุษย์ ซึ่งรวมการเข้ามารับผิดชอบในชีวิตของตนเอง และไปให้ถึงเป้าหมายส่วนตัวที่วางเอาไว้”**

แก่นของหลักการเพื่อการดำเนินงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์

แก่นของหลักการที่จะช่วยสนับสนุนวิสัยทัศน์ การจัดทำนโยบายและผลักดันยุทธศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถสรุปแก่นของหลักการ รวม 8 ประเด็นคือ

หลักการที่ 1 ความต่อเนื่อง : การเรียนรู้ตลอดชีวิตพึงสร้างยุทธศาสตร์ทางการศึกษาในลักษณะองค์รวมให้แก่รัฐ

ยุทธศาสตร์ที่เป็นหัวใจของการสรรค์สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อปวงชนของรัฐบาล อยู่ที่การพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่องตลอดชีวิตของผู้เรียน ช่วงเวลา เนื้อหาสาระ และระดับของการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ควรมีความสอดคล้องต้องกันภายใต้การชี้นำของแก่นหลักการชุดเดียวกัน

ดังนั้น ความคิดริเริ่มทางด้านนโยบายการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงต้องครอบคลุมปัจเจกชนตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียน ระดับโรงเรียน ในวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ชุมชน สถานประกอบการ ตลอดจนในทุกสถานที่และทุกรูปแบบ ที่ซึ่งการเรียนรู้จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยการสนับสนุนและทรัพยากรจากสาธารณชน นั้นย่อมหมายถึง การสร้างระบบในองค์ประกอบทุกส่วนเข้ามาช่วยหนุนและเสริมสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อปวงชนให้แข็งแกร่งขึ้น โดยที่หนทางในการเคลื่อนย้ายจากจุดใดจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งในระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนจะต้องได้รับการปรับปรุงให้สะดวกมาก

ที่สุดเท่าที่จะทำได้ และจะต้องไม่มีส่วนไหนภายในระบบที่หวังให้การศึกษาในส่วนอื่น ๆ เข้ามาช่วยชดเชยความล้มเหลวในการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และสัมฤทธิ์ผลในส่วนที่ตนรับผิดชอบอยู่เป็นอันขาด

หลักการที่ 2 ความเสมอภาค : การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นภารกิจเพื่อประโยชน์ของคนหมู่มาก

ความเสมอภาค และการบูรณาการ เป็นหัวใจของนโยบายการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งหมายถึงการใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อมุ่งขยายโอกาสในการเรียนรู้ เพิ่มการมีส่วนร่วม และขจัดอุปสรรคหน้าปการที่กลุ่มคนผู้ถูกกีดกันมิให้ได้รับประโยชน์และความพึงพอใจจากการเรียนรู้ตลอดชีวิตจำต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ทุกคนพึงมองว่าการเรียนรู้และการเข้าถึงโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น คือ สภาวะที่เป็นปกติวิสัยของสมาชิกในสังคมทุก ๆ คน อีกทั้งไม่ควรจะมีการประณามหยามเหยียดรูปแบบหนทาง และวิธีการของการเรียนรู้ใด ๆ ที่ผู้เรียนรู้ได้เลือกใช้เพื่อก้าวเดินให้บรรลุเป้าหมายของตนเองด้วย ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดสรรเงินทุนเพื่อการเรียนรู้พึงใส่ใจในหลักการข้อนี้เป็นพิเศษ เพื่อนำไปปรับปรุงระบบและวิธีการจัดสรรเงินทุนให้ก่อเกิดความเสมอภาคให้จงได้

นอกจากนี้ ยังควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องเป้าหมายและหลักการของการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการ อีกทั้งยังควรนำทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้เพื่อขยายหลักการแห่งความเสมอภาคและการบูรณาการให้กว้างขวางออกไป ด้วยการจัดมอบรางวัลที่เหมาะสมให้แก่องค์กรและสถาบันซึ่งสาธิตให้ประจักษ์ถึงปณิธานในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อปวงชนอย่างแท้จริง รัฐบาลและฝ่ายสนับสนุนเงินทุนทั้งหลาย รวมทั้งฝ่ายให้บริการการเรียนรู้และฝ่ายกำกับดูแลการเรียนรู้ ต้องวางเป้าหมายในการขยายการมีส่วนร่วม รวมทั้งจัดให้มีการทบทวนผลงานความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ

หลักการที่ 3 คนต้องมาก่อนโครงสร้าง : นโยบายและแนวปฏิบัติที่ดีพึงให้ความสำคัญกับผู้เรียนและการเรียนรู้

จุดเน้นของนโยบายและแนวปฏิบัติควรอยู่ที่ตัวผู้เรียน และคุณภาพ ตลอดจนความหลากหลายของโอกาสในการเรียนรู้ที่เปิดกว้างสำหรับผู้เรียน โดยหันเหความสำคัญออกจากโครงสร้างและสถาบัน ซึ่งควรปรับเปลี่ยนหน้าที่ให้กลายเป็นกลไกที่

มีประสิทธิภาพในการให้บริการการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสูงในส่วนที่ตนรับผิดชอบอยู่ ประเด็นความหลากหลายของกลไกสนับสนุนที่ผู้เรียนรู้สามารถเข้าถึงได้ ก็ควรใช้มุมมองดังกล่าวเช่นกัน นั่นคือ ควรจะต้องมีการให้บริการสารสนเทศ การแนะแนว และให้การสนับสนุนผู้เรียน เพื่อช่วยให้พวกเขาสามารถเข้ามารับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองได้ในช่วงเวลาที่เหมาะสมของแต่ละคน

หน่วยงานทั้งของรัฐและหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งรับผิดชอบในการจัดหาเงินทุน กำกับดูแล และส่งเสริมการเรียนรู้ จะต้องประกันว่าภารกิจในส่วนของตนนั้นให้ความสำคัญกับคุณภาพของประสบการณ์ในการเรียนรู้ของตัวผู้เรียนเป็นหลัก โดยจะต้องเปิดโอกาสอย่างเหมาะสมให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น และบ่งบอกความต้องการของตนได้ หลังจากรับฟังแล้ว แต่ละหน่วยงานพึงตอบสนองการแสดงออกนั้น ๆ ด้วย และควรมีการทบทวนความสำเร็จของแต่ละองค์กรในประเด็นปฏิสัมพันธ์นี้เป็นระยะ ๆ ส่วนรัฐบาลก็ควรเข้ามาจัดการในเรื่องการรับรองวิทยฐานะของวุฒิปัตร และระบบเก็บคะแนนสะสมโดยการสะสมระบบให้มีความเรียบง่ายไม่ซับซ้อน มีการพัฒนากรอบงานในระดับชาติว่าด้วยเรื่องคะแนนสะสม เพื่อให้การสะสมและการย้ายโอนคะแนนเป็นไปได้โดยง่าย รวมทั้งต้องพัฒนาระบบและระเบียบสัมฤทธิ์ผลในระดับชาติอีกด้วย

หลักการที่ 4 หลายหลากทั้งในด้านหนทางและรูปแบบ : การเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างและครอบคลุมทุกมิติของชีวิต

การเรียนรู้ตลอดชีวิตควรต้องครอบคลุมในทุก ๆ มิติของชีวิต และต้องตอบสนองความต้องการและจุดประสงค์อันหลากหลายของผู้คนด้วยเช่นกัน ดังนั้น จึงควรมุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งในระดับบุคคลและส่วนรวม กระตุ้นสัมฤทธิ์ผล สนับสนุน ส่งเสริมพลังความคิดสร้างสรรค์ เสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ขยายองค์ความรู้ให้เจริญงอกงาม เสริมสร้างกิจกรรมทางด้านนวัตกรรมและนันทนาการ ตลอดจนสนับสนุนความเป็นพลเมืองที่พึงประสงค์ และการดำเนินชีวิตอย่างมีอิสระ ภารกิจดังกล่าวจะสำเร็จลงได้ก็ต่อเมื่อมีการยอมรับพร้อมไปกับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในลักษณะกว้างไกลในหลากหลายรูปแบบ ภายในสถานที่ต่าง ๆ กัน ตามเส้นทางเดินอันหลากสาย ความหลากหลายข้างต้นหมายรวมการขยายโอกาสให้ผู้คนสามารถเข้าไปร่วมกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมและนันทนาการ ซึ่งมุ่งปรับปรุงคุณภาพชีวิตในทุก ๆ มิติเอาไว้ด้วย

ทั้งรัฐบาล หน่วยงานจัดสรรเงินทุนอื่น ๆ และผู้ให้บริการทางการศึกษา ควรให้การยกย่องโดยเสมอภาคแก่การเรียนรู้ทุกรูปแบบที่แสดงให้เห็นว่ามีคุณภาพ มาตรฐานสูง มีความสำเร็จสำหรับผู้เรียน และมีมูลค่าเพิ่ม ความสำเร็จอันหลากหลายของผู้เรียนผนวกกับการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่ขยายวงกว้างขึ้น ย่อมจะส่งผลให้เกิดความเป็นปึกแผ่นในสังคม เกิดประสิทธิผลทางด้านเศรษฐกิจ เกิดการพัฒนา จริยธรรม พัฒนา ชุมชน ตลอดจนการมีอิสระและมีความรับผิดชอบไปพร้อม ๆ กัน ของปัจเจกชน

หลักการที่ 5 การเรียนรู้ตลอดชีวิตต้องเกี่ยวข้องกับทุกหน่วยงานของรัฐ

การที่จะบรรลุเป้าหมายในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อปวงชนได้นั้น หน่วยงานทุก ๆ หน่วยของรัฐจะต้องรับผิดชอบในภารกิจชิ้นนี้ร่วมกัน โดยกระทรวง การศึกษาและการจ้างงานเป็นองค์กรหลักในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต แต่กระทรวง ทบวงกรมอื่น ๆ ก็ต้องพัฒนากลยุทธ์และเป้าหมายของตนเอง เพื่อสรรค์สร้าง วัฒนธรรมการเรียนรู้ขึ้นในสหราชอาณาจักร และในส่วนที่ต้องเกี่ยวข้องกับประเทศ อื่น ๆ ไปพร้อมกันด้วย รัฐบาลควรวางยุทธศาสตร์สำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้มีความกระฉ่างชัด อีกทั้งยังต้องกำหนดลำดับความสำคัญของภารกิจที่เกี่ยวข้อง และ ประกาศปณิธานของรัฐในเรื่องนี้ให้สาธารณชนได้รับรู้โดยทั่วถึง ตลอดจนต้องให้การ สนับสนุนมาตรการทั้งมวลที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นโยบายและแนวปฏิบัติของรัฐบาลเองก็ต้องได้รับการพิจารณาให้ไตร่ตรอง โดยละเอียด เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะได้รับแรงสนับสนุนมากเท่าที่จะมากได้ในเรื่อง ยุทธศาสตร์ของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และยังคงประกันอีกด้วยว่า แนวทางของรัฐ จะไม่กลายมาเป็นอุปสรรคบั่นทอนการเรียนรู้เสียเอง นอกจากนี้ **รัฐควรพร้อมที่จะใช้อำนาจที่มีอยู่ โดยการให้รางวัลและการลงโทษ เพื่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรม การเรียนรู้สำหรับปวงชน โดยปรับการจัดสรรเงินทุนและทรัพยากร กฎระเบียบ และการแทรกแซงตามอำนาจหน้าที่ให้สอดคล้องกับประสิทธิผลที่คาดหวังจาก ยุทธศาสตร์ที่วางเอาไว้**

หลักการที่ 6 คุณภาพกับความยืดหยุ่น : คุณลักษณะที่สำคัญยิ่งในการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การที่จะทำให้การเรียนรู้ตลอดชีวิตมีประสิทธิภาพ และกลุ่มเป้าหมายเห็นคุณค่าได้นั้น การจัดการศึกษาจะต้องมีคุณภาพ และมีความยืดหยุ่น ไม่ว่าจะเป็นการศึกษารูปแบบใดก็ตาม ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับกลุ่มคนที่ใกล้ชิดกับการเรียนรู้มากที่สุด เพื่อเป็นหลักประกันว่าคุณลักษณะทั้งสองนี้จะป็นองค์ประกอบทั่วไปในการให้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรูปแบบทดลองหรือรูปแบบใหม่ ๆ ของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยังต้องระมัดระวังให้มากที่จะมิให้ผู้เรียนที่เข้าร่วมในโครงการนวัตกรรมทั้งหลายต้องมาเสี่ยงกับปัญหาการให้บริการทางการศึกษาที่ไม่เหมาะสม คุณภาพต่ำ และไร้ความยืดหยุ่น

ฝ่ายที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการจัดสรรเงินทุน การส่งเสริม และการกำกับดูแลการจัดการศึกษา ควรมีมาตรการที่เหมาะสมเพื่อสร้างความคุ้นเคยต่อการจัดการขยายโอกาสทางการศึกษาซึ่งเน้นคุณภาพ และความยืดหยุ่น ทั้งนี้ อาจกระทำได้โดยใช้กลไกการตรวจสอบ กำกับดูแล ปลุกฝังวัฒนธรรมการประเมินผลด้วยตนเอง และการปรับปรุงเพื่อการฝึกอบรม พัฒนา และยกระดับคุณวุฒิของบุคลากรผู้มีหน้าที่สอน สนับสนุนผู้เรียน ให้ข้อมูล ให้คำปรึกษา และปลุกฝังนิสัยรักการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

หลักการที่ 7 การร่วมงานอย่างมีประสิทธิภาพ : ส่งเสริมให้เกิดโอกาสใหม่ ๆ สำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

รัฐมุ่งหวังให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตร่วมงานกันในลักษณะที่มีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้ การร่วมมือกันเพื่อผลในการดำเนินงานระดับท้องถิ่น (Local Strategic Partnerships) ต้องครอบคลุมทุกฝ่ายที่มีสิทธิมีเสียงและมีผลประโยชน์อันชอบธรรม (ซึ่งรวมผู้เรียน โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีศักยภาพ) ควรประสานงานกันในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรร่วมกัน การตรวจสอบการให้บริการการเรียนรู้ รวมไปถึงการกำหนดเป้าหมายและแผนปฏิบัติการร่วมกัน ซึ่งจะสะท้อนถึงการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการทางการศึกษาสำหรับโรงเรียน รวมทั้งหาแนวทางเพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติต่อไปให้สำเร็จลุล่วง

เกณฑ์การจัดสรรเงินทุนควรคำนึงถึงประสิทธิผลของการร่วมงานระหว่างหุ้นส่วนเหล่านี้ด้วย โดยจัดให้มีการวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สำหรับผู้ที่รู้สึกว่าคุณก็คิดกันไม่ให้เข้าไปมีส่วนร่วมทั้ง ๆ ที่มีความชอบธรรมก็ควรจะมีช่องทางสำหรับให้มีการร้องเรียนขึ้นมาได้ การที่แผนการดำเนินงานจะผ่านเกณฑ์การตรวจสอบและได้รับการจัดสรรเงินทุนนั้น ผู้ให้บริการการเรียนรู้จะต้องแสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลในการดำเนินงานร่วมกันของทุกฝ่าย ซึ่งจะช่วยเพิ่มคุณค่าให้แก่ตัวผู้เรียน พร้อมกับส่งเสริมให้เกิดโอกาสใหม่ ๆ ในการเรียนรู้ด้วย การดำเนินการอย่างมีเอกภาพระหว่างหุ้นส่วนผู้ร่วมงานทุกฝ่าย ย่อมจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในลักษณะยั่งยืนในที่สุด

หลักการที่ 8 ความรับผิดชอบ : พึ่งแบ่งปันความรับผิดชอบในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ควรมีการแบ่งความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อปวงชนระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ รัฐบาล หน่วยงาน และองค์กรอื่น ๆ ที่ทำงานกับสาธารณชน นายจ้าง ผู้ให้บริการการเรียนรู้ และปัจเจกชน หลังจากที่ได้มีการปรึกษาหารือกับฝ่ายที่มีหน้าที่รับผิดชอบครบถ้วนแล้ว รัฐบาลควรเป็นผู้วางยุทธศาสตร์ภาพรวม และการจัดสรรทรัพยากรต้องเป็นไปอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับหลักการต่าง ๆ ที่กล่าวถึงไว้ข้างต้นด้วย **แต่การลงทุนในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น เป็นภารกิจที่ทุกฝ่ายจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน** สำหรับมาตรการใหม่ ๆ ที่จัดทำขึ้นตามหลักการนี้ อาทิ การเปิดบัญชีการเรียนรู้ส่วนบุคคลนั้น ในการจัดสรรเงินทุนก็จะต้องมีเงื่อนไขที่แสดง ให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความรับผิดชอบร่วมกันภายในกรอบดังกล่าวด้วย

องค์กรต่าง ๆ ที่ทำงานกับสาธารณชน ผู้ให้บริการการศึกษา นายจ้าง และปัจเจกชน จะต้องแสดงความรับผิดชอบโดยการสนับสนุนหลักการอื่น ๆ ข้างต้นในทางปฏิบัติด้วย ความเปลี่ยนแปลงที่เป็นหัวใจประการหนึ่ง ก็คือ ปัจเจกชนทุกคนจะต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนไปอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงวัยของชีวิต สำหรับรัฐบาลจะต้องพิจารณาหามาตรการที่เป็นไปได้เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมปัจเจกชนผู้แสดงความรับผิดชอบในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และช่วยสรรค์สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ให้ปรากฏ อาทิ นโยบายช่วยเหลือเกี่ยวกับการเก็บภาษีอากร เป็นต้น

ภายหลังการปรัษาหรือ ใช้เป็นมาตรฐาน และเกณฑ์ประเมินผล

คณะกรรมการฯ คิดว่า ควรจะได้มีการนำแก่นของหลักการข้างต้นไปปรัษาหรือกันในวงกว้าง เพื่อปรัปรุ้งให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป หลังจากตกลงกันได้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ควรใช้แก่นหลักการดังกล่าวเป็นมาตรฐาน และเป็นเกณฑ์ในการประเมินนโยบายและแนวปฏิบัติทั้งในปัจจุบันและอนาคต หน่วยงานของรัฐในทุกกระดับ รวมทั้งองค์กรทุกองค์กรที่ควรจะมีควมก้าวหน้าในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรจะใช้เป็นมาตรวัดผลการปฏิบัติงานของโครงการทั้ง 4 โครงการที่รัฐประกาศออกมาแล้ว นั่นคือ โครงการข้อตกลงใหม่ โครงการมหาวิทยาลัยอุตสาหกรรม โครงการการจัดทำบัญชีการเรียนรู้ส่วนบุคคล และโครงการจัดสร้างโครงข่ายแห่งชาติเพื่อการเรียนรู้

ภาคที่ 4 ภาคปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมาย “การเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน”

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ ในทางปฏิบัติจำเป็นต้องมีการแจจแจงภารกิจ บทบาท และความรับผิดชอบของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่เป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

ภารกิจหลัก

จะต้องมีการระดมกำลังปฏิบัติการกันในทุกด้าน เพื่อให้การเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชนกลายเป็นความจริง และเกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมขึ้นในสหราชอาณาจักร ทั้งนี้ ควรจะใส่ใจเป็นพิเศษกับภารกิจหลัก ๆ ดังต่อไปนี้ คือ :-

- **ด้านปริมาณ** ต้องมีการเพิ่มจำนวนปัจเจกชนผู้ตระหนักว่าตนคือผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างเป็นระบบ ควบคู่ไปกับการเพิ่มจำนวนองค์กรที่เป็นแหล่งการเรียนรู้
- **องค์ประกอบทางสังคม** เพิ่มการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสให้กว้างไกลครอบคลุมการศึกษาทุกรูปแบบ และทุกสถานที่ โดยยึดมั่นในหลักการว่าด้วยความเสมอภาคและความเป็นเอกภาพในสังคม

- **เส้นทางการเรียนรู้** ให้การรับรองวิทยฐานะเส้นทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งดำเนินไปในทุกช่วงวัยของชีวิตทุกเส้นทาง โดยปราศจากการดูแล ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ในลักษณะในเวลา นอกเวลา เป็นการเรียนรู้แบบอยู่ประจำ หรือไป-กลับ ก็ตาม
- **วิธีการ** ส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นที่ความยืดหยุ่นเป็นหลัก ซึ่งรวมถึงการเรียนรู้ทางไกล และการเรียนรู้แบบเปิดที่ใช้ชุดการศึกษาแบบเบ็ดเสร็จ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ทำให้สามารถเรียนรู้ได้จากที่บ้าน ที่ทำงาน และชุมชน
- **เจ้าของเรื่อง** กระตุ้นให้ปัจเจกชน ครอบครัว หน่วยงาน ตลอดจนชุมชนเข้ามามีส่วนควบคุมดูแลและพัฒนาการเรียนรู้อินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องให้มากกว่าเดิม
- **สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา** ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจะต้องได้รับการรับรองและลงทะเบียนในลักษณะที่เหมาะสม นั่นคือ ทำหน้าที่บ่งชี้ความก้าวหน้าของการเรียนรู้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้ความสะดวกในเรื่องความก้าวหน้าและการโอนคะแนนสะสม รวมทั้งเป็นปัจจัยส่งเสริมให้มีการเรียนรู้เพิ่มเติมต่อไปด้วย
- **คุณภาพ** หาแนวทางในการสร้างและดำรงรักษาคุณภาพการเรียนรู้ให้ยั่งยืน โดยอิงอยู่กับกรอบงาน การวัดผลด้วยตนเอง การรับรองวิทยฐานะ การตรวจสอบ และการวิเคราะห์ทบทวน ซึ่งได้มีการเห็นชอบร่วมกันแล้ว
- **การเผยแพร่ความรู้** การเผยแพร่และการนำความรู้มาใช้ในทุก รูปแบบและทุกวิธีการ จะต้องได้รับการยอมรับและได้รับผลตอบแทน โดยเสมอภาค ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศในด้านการสอน การเตรียมสื่อการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้อินเทอร์เน็ตหรือการวิจัยก็ตาม
- **เงินทุน** ควรใส่ใจในปริมาณรวมของเงินทุนที่มีไว้สำหรับการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ และการให้บริการการเรียนรู้ นอกจากนี้ ก็ยังต้องคำนึงถึงการรักษาคุณภาพในการจัดสรรทุน

ให้กับการศึกษาในระดับต่าง ๆ และภายในระบบการจัดสรรเงินทุนเอง ก็ต้องรักษาดุลยภาพระหว่างความต้องการของผู้เรียนต่างกลุ่ม และโปรแกรมการเรียนรู้ด้วย

ในแต่ละภารกิจต้องกำหนดผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก และหุ้นส่วนร่วมดำเนินงานเสียก่อน โดยแต่ละฝ่ายควรกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และวิธีการในการพิจารณาทบทวนปรับปรุงของตนเอง และควรมีการนำไปเปรียบเทียบกับของฝ่ายอื่นด้วย การพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการนำภารกิจหลักไปปฏิบัติให้บรรลุผล ควรมีการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างรัฐบาล (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น) สถาบันและหน่วยงานให้บริการการศึกษาและฝึกอบรม ห้องสมุด ศูนย์ชุมชน ตัวผู้เรียน นายจ้าง สหภาพ แรงงาน และองค์กรอาสาสมัครทั้งหลาย

อย่างไรก็ดี **ควรระลึกอยู่เสมอว่า การทำงานร่วมกับหลายหน่วยงานนั้น เป็นภารกิจยุ่งยาก เสียเวลาและค่าใช้จ่ายมาก รวมทั้งอาจจะก่อให้เกิดวัฒนธรรมในการจัดประชุมสัมมนาหรือการเจรจาที่ไร้ประสิทธิผลอย่างไม่มีที่สิ้นสุดขึ้นมาได้** ถึงกระนั้นก็จำเป็นต้องส่งเสริมสนับสนุนโครงการทดลองที่ต้องใช้ความร่วมมือต่อไป ที่สำคัญคือ ผู้ร่วมงานแต่ละฝ่ายจะต้องมีความไว้วางใจกัน และต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายอื่นให้แจ่มชัดด้วย ฝ่ายที่มีอำนาจและมีทรัพยากรมากก็ควรจะแสดงความใจกว้างกับผู้ร่วมงานฝ่ายอื่น ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการร่วมกันทำงานอย่างเป็นปึกแผ่นโดยแท้จริง **แต่ทว่าบททดสอบที่เป็นหัวใจอยู่ที่ว่าการร่วมงานกันนั้นจะช่วยเพิ่มพูนคุณค่าและความเข้าใจซึ่งกันและกัน จนกระทั่งเกิดกิจกรรมที่นำไปปฏิบัติจนประสบผลในการขยายโอกาสการเรียนรู้ให้แก่ปวงชนได้หรือไม่นั่นเอง**

การวัดผลสำเร็จของภารกิจ

เร่งจัดทำมาตรวัดผลกิจกรรมการเรียนรู้ให้หลากหลายและลุ่มลึก โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น มาตรวัดนี้จะต้องขึ้นอยู่กับเกณฑ์และวิธีการเก็บข้อมูลใหม่ ๆ รวมทั้งต้องสะท้อนถึงความหลากหลายของรูปแบบและสถานที่ที่ใช้ในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วย ภารกิจเช่นนี้จำเป็นต้องอาศัยผู้ร่วมงานมากมายหลายฝ่าย เพื่อกำหนดและวัดความก้าวหน้าว่าด้วยการเรียนรู้ในส่วนที่ตนรับผิดชอบ รวมทั้งร่วมกันแสวงหาหนทางที่ดีที่สุดในการตรวจสอบความก้าวหน้าในกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้ได้ภาพรวมที่ชัดเจน

กว่า และข้อมูลที่ดีกว่าในการเรียนรู้ การดำเนินการดังกล่าวจะช่วยให้ฝ่ายวางแผนด้านยุทธศาสตร์และฝ่ายจัดสรรทุน สามารถ “กดปุ่ม” ความคิดริเริ่มและวิธีการต่าง ๆ ของทุกฝ่าย เพื่อกระตุ้นหรือให้รางวัลกับความสำเร็จของการขยายการมีส่วนร่วม การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในการเรียนรู้ และการสรรค์สร้างสังคมการเรียนรู้ที่แท้จริง ภายใต้มาตรการที่แปลกใหม่และทรงคุณค่าอย่างยิ่ง

บทบาทของรัฐบาล

ความรับผิดชอบหลักของรัฐบาล คือ การทำให้ทุกฝ่ายให้การสนับสนุน วิสัยทัศน์และหลักการของรัฐ จัดทำยุทธศาสตร์โดยรวม และจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม หรืออีกนัยหนึ่ง คือ **รัฐมีหน้าที่ปูพื้นฐานเรื่องโอกาส ทรัพยากร และโครงสร้างต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับปวงชน** รัฐจะต้องวางกรอบงานให้ชัดเจนสำหรับการศึกษาทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษา ก็ตาม โดยเน้นเป็นพิเศษในเรื่องการพัฒนาเอกภาพ การประสานงานที่มีประสิทธิผล ตลอดจนความชัดเจนของการเชื่อมโยงเส้นทางการเรียนรู้และสัมฤทธิ์ผลที่มีอยู่หลายระดับและรูปแบบ นอกจากนี้ รัฐควรเป็นผู้นำและสนับสนุนผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งผู้ร่วมงานในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุก ๆ ฝ่าย โดยใช้กลไกที่มีอยู่ เพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นทั้งทางด้านการประชาสัมพันธ์ การสื่อสาร รวมถึงการใช้แรงจูงใจทางการเงิน และแรงกระตุ้นในด้านอื่น ๆ ด้วย ถึงแม้ว่าความรับผิดชอบหลักควรจะตกอยู่กับรัฐบาล และองค์กรกับหน่วยงานที่ทำงานทางด้านสาธารณสุขก็ตาม แต่ผู้ให้เงินทุน ผู้อุปถัมภ์ และผู้จัดการศึกษาตลอดชีวิตทั้งปวงก็ควรเข้ามาทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มกำลังในโครงการรณรงค์นี้ด้วยเช่นกัน ทางด้านสื่อแขนงต่าง ๆ ก็ควรเข้ามารับผิดชอบในเรื่องการเผยแพร่ข้อมูล และมีแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับกิจกรรมในแขนงที่ตนถนัดและมีอิทธิพล

ทุกหน่วยงานของรัฐต้องเข้ามามีส่วนร่วม

ภารกิจในภาพรวมของการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อปวงชนไปปฏิบัตินั้น ควรจะอยู่ภายใต้การนำและการกำกับดูแลของกระทรวงการศึกษา และการจ้างงาน อย่างไรก็ตาม หน่วยราชการทุกส่วนจำเป็นต้องรับเอายุทธศาสตร์ดังกล่าวไปดำเนินการด้วยเช่นกัน เพื่อจะได้มีส่วนร่วมในการสรรค์สร้างความสำเร็จ ดังนั้น หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานจึงควรวางแผนและติดตามดูแลผลการดำเนินงาน

ตามยุทธศาสตร์หลักในส่วนที่ตนรับผิดชอบอยู่ นอกจากนี้ ก็ต้องบ่งชี้อุปสรรคของการเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ที่แทรกอยู่ในกระบวนการ ขั้นตอน การดำเนินงาน การบริหาร และกฎระเบียบของรัฐ ตลอดจนหาทางขจัดอุปสรรคเหล่านี้ด้วย ส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์นี้ต้องอาศัยการประเมินนโยบายและการตัดสินใจของรัฐในเรื่องการให้บริการการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งปวงอย่างเป็นระบบ

รัฐจำเป็นต้องทบทวนนโยบายทางด้านงบประมาณและการจัดเก็บภาษี เพื่อใช้เป็นกลไกสร้างแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริมให้ผู้เรียนลงทุนเพื่อการเรียนรู้ของตนเอง นอกจากนี้ รัฐก็ควรทบทวนเรื่องการจัดสรรเงินทุนสำหรับการศึกษาทั่วไป และสำหรับโครงการที่มีเป้าหมายในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยเฉพาะด้วย อาทิ โครงการที่เสนอให้จัดตั้งมูลนิธิเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โครงการมหาวิทยาลัยอุตสาหกรรม และโครงการจัดทำบัญชีการเรียนรู้ส่วนบุคคล การทบทวนดังกล่าวควรเป็นการแสวงหาแนวทางที่จะสามารถใช้แหล่งเงินทุนอื่น ๆ ของรัฐ เช่น การใช้ระบบสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือผู้คนในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การดำเนินงานตามแนวทางข้างต้นนั้น รัฐต้องพิจารณาหามาตรการต่าง ๆ เพื่อประกันความร่วมมือระดับสูงสุดระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งอาจจะออกมาในรูปแบบของคณะกรรมการระดับสูงระหว่างกระทรวง หรือหน่วยสนับสนุนการประสานงาน เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติก็ได้ ไม่ว่าจะเลือกรูปแบบใดก็ตาม จะต้องมีการเตรียมการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานของคณะรัฐมนตรีที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อรับมือในเรื่องการกีดกันทางสังคมที่เกิดขึ้นในสหราชอาณาจักรเสมอ

เป้าหมายใหม่ ๆ ของชาติ

การจัดทำเป้าหมายการศึกษาและฝึกอบรมของชาติ มีความสำคัญต่อการปลูกจิตสำนึกด้านการเรียนรู้และยกระดับมาตรฐาน ดังนั้น จึงควรให้มีการทบทวนปรับปรุง เป้าหมายที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันที่ต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุง ความก้าวหน้าตามเป้าหมายบางประการยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก จึงต้องค้นหาสาเหตุและหาทางแก้ไขให้เรียบร้อย นอกจากนี้ วิวัฒนาการในปัจจุบันก็ได้สะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้าเกี่ยวกับคุณวุฒิทางด้านวิชาชีพของชาติ หรือองค์ประกอบต่าง ๆ ในเรื่องนี้ การเรียนรู้บางรูปแบบมิได้สะท้อนถึงเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

เมื่อการเรียนรู้และคุณวุฒิดังกล่าวไม่ได้รับการเชื่อมโยงเข้ากับกรอบผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการหรือวิชาชีพโดยตรง

รัฐบาลควรทำหน้าที่เป็นผู้นำในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ใหม่ ควบคู่ไปกับมาตรวัดและกลไกในการประเมินผลที่เหมาะสม เพื่อเป็นหลักประกันว่า สัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้และองค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือวิชาชีพ แต่เป็นเส้นทางสู่คุณวุฒิทางวิชาชีพเฉพาะ และคุณวุฒิทางวิชาชีพทั่วไปจะได้รับการยอมรับในระดับชาติ พร้อมกันนี้ รัฐควรชักจูงผู้ร่วมงานหลักเข้ามาร่วมจัดวางเป้าหมายใหม่ให้เหมาะสมอีกด้วย

มูลนิธิสหัสวรรษใหม่แห่งชาติ

การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของสถาบัน จะช่วยให้ภารกิจท้าทายประสบผลสำเร็จ และวิสัยทัศน์ที่เสนอแนะไว้กลายเป็นความจริงขึ้นมาได้ แต่ก็ไม่ควรจัดตั้งสถาบันใหม่ ขึ้นมามากมาย ขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องยุบรวมหน่วยงานเข้าด้วยกัน หรือปรับเปลี่ยนหน่วยงานบางแห่งพร้อมกันไปด้วย การจัดตั้งองค์กรใหม่ควรมีให้น้อยที่สุด ต้องมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน และทำงานใกล้ชิดกับหน่วยงาน องค์กรใหม่จะต้องมีขนาดกระทัดรัด คล่องตัว และจะต้องไม่เพิ่มขึ้นตอนการทำงาน ให้มากขึ้นไปกว่าเดิม

อย่างไรก็ตาม การจัดตั้งสถาบันแห่งชาติแห่งใหม่เพื่อรับหน้าที่พิเศษในการ ดำเนินงานตามลำดับความสำคัญในเชิงยุทธศาสตร์ที่รัฐได้วางไว้เป็นปัจจัยที่จะเข้ามา ช่วยสรรค์สร้างวัฒนธรรมใหม่ คือ เรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน ในกรอบ แนวคิดนี้ รัฐควรกระทำตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการมาธิการเคเนดีให้มีการ จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อการเรียนรู้ขึ้น โดยอาศัยเงินทุนจากสำนักงาน สลากกินแบ่งแห่งชาติ

ด้วยจุดประสงค์ดังกล่าว รัฐควรทำหน้าที่เป็นผู้นำในการจัดตั้งมูลนิธิ สหัสวรรษใหม่เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (*a New Lifelong Learning Millennium Foundation*) โดยมีเป้าหมายส่งเสริมนวัตกรรม เผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี และ “อัดฉีด” ความคิดริเริ่มใหม่ ๆ มูลนิธินี้ควรจะเป็นความคิดริเริ่มของภาครัฐ กับภาคเอกชน โดยมีเจ้าหน้าที่ระดับบริหารเพียงไม่กี่คนเท่านั้น และเริ่มรับ เงินจากกองทุนสลากกินแบ่งแห่งชาติ ตั้งแต่ปี 2000 ผนวกกับกองทุนสมทบ

จากภาครัฐและเอกชน (แต่ในขณะที่ยังไม่มีเงินทุนก่อนนี้ รัฐจะต้องจัดสรรเงินทุนในส่วนนี้ให้กับโครงการความคิดริเริ่มของชุมชนบางโครงการไปก่อน) เป้าหมายหลักได้แก่ :-

- **ปลูกฝังวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต**
- **สนับสนุนความคิดริเริ่มที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตในกลุ่มบุคคลที่ไม่มีส่วนร่วมในการเรียนรู้**
- **ส่งเสริมโครงการต่าง ๆ ที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านทางสถาบันครอบครัว และชุมชน**
- **กระจายเงินทุนผ่านเครือข่ายผู้ร่วมดำเนินงานในระดับภูมิภาค หรือถ้าหากมีสมัชชาการเรียนรู้ตลอดชีวิตส่วนภูมิภาค (Regional Lifelong Learning Forums) ก็ให้กระจายผ่านกลไกนี้**

การคลังกับการจัดสรรเงินทุน

ปัญหาท้าทายที่สำคัญสำหรับการสรรค์สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้สำหรับปวงชน อยู่ที่การจัดหาเงินทุนให้มีความมั่นคงและเป็นระบบ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระยะยาว ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการพัฒนาที่ละขั้นตอนให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ภาพรวมที่รัฐเป็นผู้กำหนด ภารกิจท้าทายที่ชัดเจน ได้แก่ :-

- **ขยายปริมาณโดยรวมเงินทุนจากทุก ๆ แหล่ง เพื่อให้กับงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต**
- **ผ่อนคลายกลไกควบคุมการลงทุนของรัฐให้มากที่สุด**
- **กระตุ้นให้นายจ้างลงทุนเพื่อลูกจ้างของตนทุกคน**
- **ส่งเสริมให้ปัจเจกชนลงทุนเพื่อการนี้ให้มากขึ้น**
- **สรรค์สร้างระบบการกำกับดูแลและจัดสรรเงินทุนในลักษณะที่ทำให้สถาบันการเรียนรู้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนตลอดชีวิต**

ภารกิจข้างต้นจะสำเร็จลงได้ต้องอาศัยการปรับดุลยภาพในการจัดสรรเงินทุนทั้งหมด ซึ่งครอบคลุมถึงการปรับภายในและการปรับระหว่างรูปแบบกับระดับของ

กิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่กันไป นอกจากนี้ ยังต้องพึ่งความคิดริเริ่มที่มุ่งเพิ่มปริมาณเงินทุนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชนจากแหล่งเงินทุนทุกแหล่งทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน อาทิ การจัดสรรเงินทุนรูปแบบใหม่ (เช่น การเปิดบัญชีการเรียนรู้ส่วนบุคคล) และแผนการเพิ่มทรัพยากรของรัฐเป็นพิเศษ เพื่อกระตุ้นและสนับสนุนให้ปัจเจกชนและกลุ่มบุคคลผู้ขาดโอกาสในการเรียนรู้ได้เข้ามามีส่วนร่วม เป้าหมายควรอยู่ที่การขยายการมีส่วนร่วมให้กว้างไกล การเปิดเส้นทางสร้างความก้าวหน้าในการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ทุกระดับ และการสนับสนุนให้ปัจเจกชน นายจ้าง และผู้ให้บริการการเรียนรู้ทั้งหลายมีความมุ่งมั่นในภารกิจที่ตนเองรับผิดชอบมากกว่าเดิม

การเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีประสิทธิผลจะได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากหลาย ๆ แหล่งผ่านกลไกอันหลากหลาย การสร้างสังคมการเรียนรู้อย่างแท้จริงขึ้นในสหราชอาณาจักรจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าเดิม และในระยะยาว รัฐก็จำเป็นต้องลงทุนสร้างระบบสนับสนุนผู้เรียนในลักษณะเสมอภาค โดยไม่คำนึงถึงอายุของผู้เรียน รวมทั้งรูปแบบและระดับของการเรียนรู้

การขอรับงบประมาณเพิ่มเติมจากรัฐ สำหรับไปใช้ในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากจะต้องเสนอหลักการและเหตุผลที่มีน้ำหนักและน่าเชื่อถือแล้ว ยังต้องลงลึกในรายละเอียดอีกด้วย เพื่อให้ทุกคนรับรู้ว่าเป็นเป้าหมายที่น่าเสนอนั้นคืออะไร นอกจากนี้ ก็ควรจะมีการเปิดอภิปรายถกเถียง และผ่านขั้นตอนการปรึกษาหารืออย่างกว้างขวางด้วย **ประเด็นที่ควรนำมาเป็นหัวข้ออภิปรายทางการเมืองที่เปิดกว้าง เพื่อให้สาธารณชนได้พินิจพิเคราะห์อย่างถี่ถ้วน และเหมาะสมคือ เรื่องการจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งรูปแบบของการจัดสรรเงินทุนจากรัฐเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ช้อยุติในเร็ววัน หรือคำตอบที่ “ตายตัว” ก็ตาม**

รัฐควรทบทวนดุลยภาพในเรื่องการลงทุนระหว่างรัฐ ปัจเจกชน และฝ่ายอื่น ๆ โดยมุ่งไปที่การขยายโอกาสทางการศึกษาทั้งในระดับแรกเริ่ม (ซึ่งรวมการเรียนรู้ทักษะขั้นพื้นฐาน และเส้นทางการศึกษาสายใหม่ ๆ) และระดับคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ ระดับ 3 (NVQ 3 level : ซึ่งเป็นระดับเป้าหมายที่สำคัญของชาติ) จากนั้นก็มุ่งต่อยอดให้มีการศึกษาต่อในขั้นอุดมศึกษาภายในชุมชนผ่านกระบวนการศึกษาผู้ใหญ่

เป้าหมายควรจะอยู่ที่การยกระดับในภาพรวมของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ที่ทุ่มเทให้การเรียนรู้ในทุก ๆ ระดับ

การสร้างแรงจูงใจและการสนับสนุนผู้เรียน

ผู้ที่มีส่วนสำคัญที่สุดต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ก็คือ ผู้เรียน และที่สำคัญก็คือ ศักยภาพของผู้เรียน ทั้งนี้ เพราะแรงจูงใจ ปณิธาน และการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นปัจจัยที่บ่งชี้ความสำเร็จของวิสัยทัศน์ว่าด้วยการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน ด้วยเหตุนี้ จึงวางเป้าหมายไว้ที่การเพิ่มจำนวนผู้เรียน การค้นหาความต้องการอันหลากหลายควบคู่ไปกับแนวทางตอบสนองการให้บริการทางการศึกษาฝึกอบรม ตลอดจนการจัดทำระเบียบสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

ควรมีการจัดสร้างกลไกต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ให้บริการทางด้านสารสนเทศ การแนะแนวและการสนับสนุนด้านอื่น ๆ อย่างเหมาะสม และทันเหตุการณ์แก่ผู้เรียน และผู้ที่จะกลายมาเป็นผู้เรียนในอนาคต บุคคลเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและกระตุ้น ให้เข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นในการควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง รวมทั้งการวางแผนพัฒนา การเรียนรู้ และการลงทุนเพื่ออนาคตของตนเองด้วย ซึ่งหมายถึงว่าจะต้องมีการสร้างมาตรการที่เหมาะสมเพื่อจัดทำระเบียบสัมฤทธิ์ผลการศึกษาและหน่วยกิตที่สามารถเก็บสะสมไปจนถึงขั้นสูงสุดของคุณวุฒิทางการศึกษาฝึกอบรมในแต่ละแขนง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะแรกเริ่มของการศึกษาตลอดชีวิตของแต่ละคน เพราะการเสริมสร้างความมั่นใจและความรู้สึกนับถือตัวเองให้กับผู้เรียนแต่ละคนด้วยการยอมรับความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของพวกเขาเป็นเสมือนยานานเอกที่จะช่วยสร้างแรงจูงใจ อีกทั้งช่วยเพิ่มพูนขวัญและกำลังใจได้เป็นอย่างดี

หัวใจหลักของการรณรงค์ของรัฐ อยู่ที่การส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนทุกคนกลายมาเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้ ครอบครัว โรงเรียน นายจ้าง สหภาพแรงงาน กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน และสื่อทุกแขนง ก็ควรมีบทบาทในการส่งเสริมคนทุกคนให้กลายมาเป็นผู้เรียน และให้คงสถานภาพของผู้เรียนตลอดไป ทั้งนี้ ควรมีการเสริมสร้างกลไกต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่รับรองและยกย่องสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนให้มีความแข็งแกร่งยิ่งขึ้น การบันทึกการมีส่วนร่วม การแสดงให้เห็นผลความก้าวหน้า ตลอดจนการยกย่องสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน นับเป็นมาตรการในการดึงดูดใจ และกระตุ้นให้ผู้มีศักยภาพในการเรียนรู้ก้าวเข้ามาเป็นผู้เรียนรู้ได้ทางหนึ่ง

บุคคลที่เข้าใจถึงคุณค่าของการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเป็นผู้เรียนรู้เองด้วยจะเป็นผู้ช่วยที่ดีในการปลูกปลอบและให้กำลังใจแก่ผู้ที่ยังขาดความมั่นใจหรือความสนใจที่จะกลายมาเป็นผู้เรียนรู้ ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จสามารถเข้ามาช่วยเป็นผู้ชี้แนะทาง เป็นแบบอย่างหรือเป็นผู้ให้การสนับสนุนได้อย่างดี การช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองสามารถกระทำได้ภายในครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบการ ซึ่งจะช่วยจัดความรู้สึกโดดเดี่ยว และการเรียนรู้ในลักษณะเป็นผู้รับเพียงอย่างเดียวออกไปได้

จะต้องเพิ่มแรงจูงใจและความมุ่งมั่นของปัจเจกชนในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ได้ ถึงขนาดที่ว่าองค์กรและหน่วยงานทุกแห่ง จะต้องวางมาตรการต่าง ๆ เพื่อบูรณาการการขยายโอกาสในการเรียนรู้เข้าไปในวัฒนธรรมและปรัชญาการดำเนินการขององค์กรนั้น ๆ

การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ณ สถานประกอบการ

การเรียนรู้ ณ สถานประกอบการจะเป็นองค์ประกอบสำคัญของยุทธศาสตร์ระดับชาติ โดยเน้นที่การเพิ่มจำนวนผู้เรียนรู้ในสถานประกอบการ ควบคู่ไปกับการเพิ่มทางเลือกของกิจกรรมและยกระดับสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนกลุ่มนี้ คณะกรรมการฯ เสนอให้ใช้กรอบนโยบายที่มีลักษณะกว้างและบูรณาการ เพื่อให้ครอบคลุมการเรียนรู้ในสถานประกอบการสำหรับทุก ๆ คน ซึ่งรวมการฝึกอบรมทักษะใหม่ ๆ หรือทักษะที่ทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นทักษะทั่ว ๆ ไป หรือทักษะเฉพาะด้านก็ตาม นอกจากนี้ ยังหมายรวมถึงการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้วิธีใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่รวมเทคโนโลยี ซึ่งช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เอาไว้ด้วยการเรียนรู้ในสถานประกอบการจะต้องตอบสนองความต้องการและความสนใจอันหลากหลายของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย อาทิ ลูกจ้าง นายจ้าง ลูกค้า รัฐบาล และฝ่ายผู้ให้บริการการศึกษาฝึกอบรม กิจกรรมการเรียนรู้ในกรอบข้างต้นจะส่งผลดีต่อศักยภาพในการแข่งขัน การเสริมทักษะ ชีตความสามารถในการจ้างงาน และศักยภาพในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลง

ความสำเร็จในการขยายการเรียนรู้ ณ สถานประกอบการสำหรับปวงชนนั้นจะต้องมีกรอบนโยบายที่กว้างและเบ็ดเสร็จมารองรับ ซึ่ง :-

- จะต้องได้รับแรงหนุนจากการจัดการศึกษาพื้นฐานที่มั่นคงแข็งแรงที่มุ่งพัฒนาทักษะในการเรียนรู้และมุ่งขยายการมีส่วนร่วมบนหลักการแห่งความเสมอภาคว่าด้วยเรื่องโอกาสทางการศึกษา
- ประกันการเรียนรู้เพิ่มเติมทางด้านทักษะ ความสามารถ และความรู้ให้มีความทันสมัยภายในกรอบวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- มุ่งเน้นการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการและมีสัมฤทธิ์ผล
- มีพื้นฐานอยู่บนการเรียนรู้ที่ไร้คติ และการแนะแนวทางด้านอาชีพ
- ส่งเสริมให้มีการพัฒนาจัดตั้งศูนย์กลางการเรียนรู้ขึ้นภายในที่ทำงาน และชุมชน
- มีกลไกด้านโครงสร้างและการจัดสรรเงินทุน เพื่อสนับสนุนการสรรค์สร้างแรงจูงใจในการขยายการมีส่วนร่วม
- จะต้องได้รับการพัฒนาขึ้นมาร่วมกับฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการนี้
- จะต้องเชื่อมโยงความเป็นพลเมือง ครอบครัว และการเรียนรู้ในชุมชนเข้าด้วยกัน
- จะต้องเชื่อมโยงกับโครงการเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานสำหรับผู้ว่างงานและผู้ที่ต้องการกลับเข้ามาทำงานใหม่อีกครั้ง

ความหลากหลายของการเรียนรู้ในสถานประกอบการ

สถานประกอบการจะเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญได้ก็ต่อเมื่อสามารถดึงดูดให้ผู้เรียนเข้าไปเรียนด้วยเหตุผลนานาประการ ดังนั้น จึงต้องนิยาม **‘การเรียนรู้ ณ สถานประกอบการ’** ให้กว้าง โดยให้มีความหลากหลายครอบคลุมการเรียนรู้ทักษะเฉพาะทาง ทักษะที่ถ่ายโอนกันได้และพัฒนาการในส่วนบุคคล ทุก ๆ ฝ่ายที่มีส่วนรับผิดชอบในการให้บริการการศึกษา ฝึกอบรมควรตระหนักถึงคุณค่าของการเรียนรู้ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และให้การสนับสนุนการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่สำคัญอย่างกว้าง ๆ ด้วย

การตอบสนองความต้องการและความสนใจอันหลากหลายของผู้ที่เกี่ยวข้องข้างต้นนั้น จะต้องให้การสนับสนุน**การเรียนรู้อย่างกว้าง ๆ 3 ประเภท** ดังนี้ คือ

1) จัดทำหลักสูตร**การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับงาน** เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตผลของแรงงานที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ 2) จัดทำหลักสูตร**เรียนรู้ทักษะที่ถ่ายโอนกันได้** ในหน้าที่ต่าง ๆ กัน เพื่อสร้างสรรค์แรงงานที่มีความยืดหยุ่นกว่าเดิมและสอดคล้องกับธรรมชาติของงานที่เปลี่ยนแปลงไป หรือความต้องการลูกจ้างหรือของนายจ้างก็ได้ในระยะเวลาสั้น ๆ 3) ควรจัดร่างหลักสูตร**การเรียนรู้ที่เห็นพัฒนาการส่วนบุคคล** เพื่อเสริมความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปรับเปลี่ยนหน้าที่การงานโดยไม่ต้องจำกัดความก้าวหน้าของตนไว้กับงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองของปัจเจกชนด้วย

มหาวิทยาลัยอุตสาหกรรม

คณะกรรมการฯ ให้การสนับสนุนอย่างเต็มกำลังต่อความคิดริเริ่มใหม่ที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่รัฐบาลได้ประกาศออกมา นั่นคือ การจัดตั้งมหาวิทยาลัยอุตสาหกรรม สำหรับหน้าที่หลักของมหาวิทยาลัยอุตสาหกรรม มีดังนี้ :-

- กระตุ้นให้เกิดอุปสงค์มหาชนในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้เป็นผู้สร้างตลาด
- สนับสนุนการให้บริการด้านสารสนเทศ การแนะแนว และการให้คำปรึกษาที่มีคุณภาพ
- เป็นตัวกลางที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเชื่อมโยงปัจเจกชน และบริษัทห้างร้านเข้ากับโครงการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของแต่ละฝ่าย
- เกิดการว่าจ้างให้มีการผลิตวัสดุและโครงการการเรียนรู้ที่นำสมัยเพื่ออุดช่องว่างในการให้บริการทางการศึกษาและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค
- ให้บริการ “วัดผล” เพื่อประกันคุณภาพและมาตรฐาน
- ให้บริการสารสนเทศการตลาดคุณภาพสูง และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความต้องการทางด้านความรู้และทักษะในอนาคต

การจัดสรรทุนสำหรับการเรียนรู้ในสถานประกอบการ

ปัญหาหลักที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนรู้ในสถานประกอบการ อยู่ที่ว่า **“ใครควรจะเป็นผู้จ่ายในเรื่องอะไร?”** ระบบ “เงินช่วยเหลือ/การเก็บภาษี” มีคุณประโยชน์ตรงที่ก่อให้เกิดความเสมอภาคในระดับหนึ่งระหว่างผู้ที่ได้ลงทุนเพื่อการศึกษากับผู้ที่ไม่ได้กระทำ อย่างน้อยที่สุดก็เป็นความเสมอภาคที่มองเห็นได้ในทางทฤษฎี อย่างไรก็ตาม เมื่อหันมามองในทางปฏิบัติ จะเห็นว่ากระบวนการนี้เป็นเสมือน “การพายเรือในอ่าง” เนื่องจากเจ้าหน้าที่จัดฝึกอบรมแล้วแต่ไม่เกี่ยวข้องกับการไล่ล่าเงินอุดหนุนและหาทางหลีกเลี่ยงภาษี เสียจนละเลยงานฝึกอบรม

ในการพัฒนาแนวทางใหม่นั้น ควรจะได้พิจารณาแบ่งปันความรับผิดชอบอันหลากหลาย ให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างรัฐ ฝ่ายนายจ้าง และปัจเจกชน ในอันที่จะตอบสนองความต้องการด้านการเรียนรู้ในปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงถึงการประเมินผลประโยชน์ทางการเงิน เศรษฐกิจ และผลประโยชน์ส่วนตน ซึ่งจะเพิ่มพูนขึ้นสำหรับแต่ละฝ่ายด้วย โดยดูจากปัจจัยต่าง ๆ ที่สะท้อนให้เห็นจากผลที่คาดหวังไว้ การที่นายจ้างจัดสรรเงินทุนเพื่อการเรียนรู้ทักษะที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่โดยตรง จึงเป็นเรื่องที่ชอบด้วยเหตุและผล แต่นายจ้างที่อาจจะได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ก็ควรจะลงทุนเพื่อการเรียนรู้ทักษะที่ถ่ายโอนกันได้ด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม มีความเป็นไปได้อย่างมากว่าปัจเจกชนจะยอมมีส่วนเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการพัฒนาตนเองด้วย

บัญชีการเรียนรู้ส่วนบุคคล

คณะกรรมการฯ เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งกับข้อเสนอให้มีการเปิดบัญชีการเรียนรู้ส่วนบุคคลขึ้นมา โดยมีรัฐ นายจ้าง และปัจเจกชนเป็นผู้ร่วมลงทุน เนื่องจากมีศักยภาพที่จะก่อให้เกิดคุณูปการอันไพศาล อย่างไรก็ตาม ไม่ควรจะใช้การเปิดบัญชีการเรียนรู้ส่วนบุคคลเป็นมาตรการในการผลักดันความรับผิดชอบในการเรียนรู้ให้ตกอยู่กับปัจเจกชนแต่เพียงฝ่ายเดียว นอกจากนี้ ควรตระหนักด้วยว่า แรงงานผู้มีรายได้ต่ำจำนวนมากย่อมจะมีปัญหาเป็นอย่างมากในการหาเงินสดไปเข้าบัญชี จึงควรจะอนุโลมให้ร่วมลงทุนใน “รูปแบบอื่น”

มาตรการเสริมที่เรียบง่ายประการหนึ่ง คือ การให้สิทธิแก่ปัจเจกชนทุกคนให้ได้รับการศึกษากับการฝึกอบรมโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายจนถึงระดับเทียบเท่าคุณวุฒิทางวิชาชีพ

ตามมาตรฐานแห่งชาติระดับที่ 3 ส่วนการเรียนรู้ในระดับที่สูงไปกว่านี้ ปัจเจกชนจะต้องเข้ามารับภาระค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งด้วย รัฐให้การสนับสนุนนายจ้าง และปัจเจกชนได้หลายรูปแบบ อาทิ การลดภาษี การคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม การงดจ่ายภาษีชั่วคราว และการนำเงินเข้าบัญชีการเรียนรู้ส่วนบุคคลให้โดยตรง เป็นต้น

การเรียนรู้ในครอบครัวและชุมชน

การเรียนรู้ที่บ้านและชุมชนเป็นหัวใจของยุทธศาสตร์ใหม่ของชาติว่าด้วยการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าด้วยเหตุผลน้ำหนักประการ **ประการแรก** บ้านและชุมชน เป็นสถานที่ซึ่งปัจเจกชนสามารถตอบสนองสถานการณ์เฉพาะหน้าของตนเอง อีกทั้งเป็นที่ซึ่งทำให้การเรียนรู้มีจุดเริ่มต้นจากประสบการณ์ของตนเอง **ประการที่ 2** ทั้งบ้านและชุมชนต่างก็สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อและกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ พร้อมทั้งเพิ่มแรงจูงใจด้วยวิธีการเกี่ยวโยงการเรียนรู้เข้ากับความสนใจ การมีส่วนร่วม และความอุตสาหกรรมวิริยะของปัจเจกชนโดยตรง **ประการที่ 3** การเรียนรู้ที่บ้านและชุมชน สามารถมุ่งเน้นความสำคัญไปที่การสร้างความสำเร็จเกี่ยวกับการเมืองโดยทั่วไป และช่วยขยายขอบเขตทางการเมือง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างพันธกิจว่าด้วยความเป็นพลเมืองที่มีบทบาทชนชั้นในสังคม **ประการสุดท้าย** ซึ่งสำคัญที่สุด คือ การเรียนรู้ที่บ้านและที่ชุมชน เป็นสิ่งที่สามารถนำมาใช้ต่อสู้กับการกัดกันทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้รับโอกาสในการศึกษาจากสถาบันการศึกษา

ทั้งรัฐ ผู้จัดสรรเงินทุน และผู้ให้บริการการศึกษาควรตระหนักถึงคุณค่าของการเรียนรู้ในบ้านและชุมชนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ความสำเร็จทางเศรษฐกิจ การพัฒนาชุมชน การกินดีอยู่ดี และการบูรณาการทางสังคม ดังนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรปรับเปลี่ยนนโยบาย การจัดสรรทรัพยากร และแผนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของตน เพื่อเพิ่มการสนับสนุนการเรียนรู้ที่บ้าน ในชุมชน และ การพัฒนาการเรียนรู้ดังกล่าวให้มากยิ่งขึ้น

การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based learning) มีคุณูปการต่อการพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนรู้ในสังคมหลายทางด้วยกัน และผลประโยชน์ดังกล่าวจะยิ่งทวีคูณในภายภาคหน้าหากว่าได้รับการยอมรับ และมีการจัดสรรปันส่วนทรัพยากรอย่างเหมาะสม การขยายโอกาสในการเรียนรู้ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทนับเป็นปัจจัยอันทรงคุณค่ายิ่งต่อวิถีชีวิตของชุมชน เนื่องจากสามารถตอบสนองความต้องการ

อันหลากหลายขององค์ประกอบต่าง ๆ ในสังคมนั้น ๆ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อยู่ในที่ห่างไกลทุรกันดาร

ลักษณะที่หลากหลายของชุมชนมีคุณประโยชน์อันกอนันต์ต่อการมีส่วนร่วมในสังคมตามครรลองประชาธิปไตย จึงควรได้รับการยอมรับอย่างเต็มที่ รวมทั้งควรมีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการนี้อย่างเหมาะสมด้วย ที่ควรเน้นเป็นพิเศษคือ ความคิดริเริ่มและโครงการต่าง ๆ ที่มุ่ง “สร้างศักยภาพ” และพัฒนาชุมชน เนื่องจากเป็นหัวใจของการสนับสนุนกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นเอง การมีส่วนร่วมในชุมชน และกระบวนการประชาธิปไตย การสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าวนับเป็นรูปแบบการลงทุนระยะยาวและลงลึกในชุมชน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการดำรงชีวิต และสามารถพัฒนาตนเองจนก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอันพึงประสงค์ได้ในที่สุด

องค์กรอาสาสมัคร กับ กลุ่มพัฒนาชุมชน

องค์กรอาสาสมัคร และกลุ่มพัฒนาชุมชนทั้งหลายมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการ :-
 i) พัฒนาการเรียนรู้เพื่อความเป็นพลเมืองที่มีบทบาทแข่งขัน ii) เปิดโอกาสให้ปัจเจกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสรรค์สร้างสังคมของตน และ iii) สร้างรากฐานที่มั่นคงยั่งยืนและเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคม อย่างไรก็ตาม ภารกิจดังกล่าวจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ก็ต่อเมื่อหุ้นส่วนดำเนินงานตามกฎหมาย ซึ่งมักจะเป็นฝ่ายควบคุมงบประมาณ เห็นคุณค่าขององค์กรและกลุ่มนักพัฒนาดังกล่าว

ความสำเร็จของการเรียนรู้ในชุมชนเริ่มต้นที่แรงจูงใจของผู้เรียน โดยที่ฝ่ายให้บริการทางการศึกษาจะต้องเป็นผู้ฟังที่ดี เพื่อช่วยปัจเจกชนกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ จากนั้นก็ช่วยให้พวกเขาสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้ในที่สุด ทั้งนี้จำต้องอาศัยแรงหนุนจากข้อมูลของทุกภูมิภาคในสหราชอาณาจักรที่มีคุณภาพดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ผนวกกับวิสัยทัศน์ของสังคมที่ให้คุณค่าต่อเสียงเรียกร้องของมหาชน โดยไม่โอนเอียงไปกับฝ่ายอภิสิทธิ์เหมือนเช่นอดีต แน่หนอนที่เดี๋ยว่าพันธกิจเช่นนี้จำต้องอาศัยเงินทุนในลักษณะมั่นคงและยั่งยืน

ฉะนั้น การวางแผนยุทธศาสตร์ระดับท้องถิ่น การจัดสรรเงินทุนและการดำเนินงานร่วมกันฉันทุนหุ้นส่วน จึงต้องตระหนักถึงคุณประโยชน์ขององค์กรอาสาสมัครและกลุ่มพัฒนาชุมชนที่มีต่อการให้การศึกษาฝึกอบรม ตลอดจนการพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อปวงชน ที่สำคัญยิ่งก็คือ องค์กรเหล่านี้จะต้องสามารถเข้าถึง

ทรัพยากรต่าง ๆ ที่ได้รับการแบ่งปันเพื่อขยายโอกาสในการเรียนรู้ ให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยเฉพาะ

ศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่น

ศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นสามารถเข้ามารับบทบาทเป็นแหล่งการศึกษาและฝึกอบรมให้แก่ปัจเจกชนและชุมชนที่ต้องเผชิญกับอุปสรรคทางด้านระยะทางการเดินทางหรือวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี **ศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นที่ดีที่สุดสามารถให้บริการแก่ปัจเจกชนในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งรวมการใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ซีดี-รอม อินเทอร์เน็ต รายการวิทยุ และรายการโทรทัศน์ด้านการศึกษา ซอฟต์แวร์ วัสดุพิมพ์ ตลอดจนการเข้าถึงที่ปรึกษาในเรื่องการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังนำเสนอการเรียนรู้ทางไกลในรูปแบบที่น่าสนใจมีชีวิตชีวาได้ด้วยเช่นกัน** ศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นยังเป็นหัวใจสำคัญแห่งวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยอุตสาหกรรมอีกด้วย บทบาทที่สำคัญได้แก่ การสร้างเสริมขีดความสามารถในการเรียนรู้ตามศาลาประชาคมของหมู่บ้านภายในชุมชนชนบทต่าง ๆ การพัฒนาบทบาทของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ตลอดจนการขยายประโยชน์จากศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ของสถานศึกษาทั้งหลาย ควรมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นตามสถานที่เหล่านี้ด้วย คือ สถานประกอบการ ศาลาประชาคมในโบสถ์ และโรงเรียนประถมศึกษา

รัฐควรส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับเป้าหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเปิดโอกาสให้ใช้สถานที่เพื่อการนี้ได้ในเวลาที่มีได้มีการจัดทำกิจกรรมการศึกษา รัฐและหน่วยงานอื่น ๆ ควรพิจารณาหามาตรการที่ดีที่สุดในการใช้เงินทุนจากภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและพัฒนาเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นในอาคารสาธารณะและสถานที่ทำงานอย่างกว้างขวาง มหาวิทยาลัยอุตสาหกรรมควรเข้ามารับหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมโยงจุดต่าง ๆ ของเครือข่ายการเรียนรู้ทั่วทั้งสหราชอาณาจักร โดยการใช้ประโยชน์จากสถานที่ทั้งของรัฐและเอกชน ผ่านการร่วมมือร่วมใจ รวมทั้งการร่วมลงทุนจากทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาล

ควรหามาตรการเพื่อประกันว่าศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นที่ได้รับการยอมรับจะได้รับบริการเชื่อมโยงและสนับสนุนจากโครงข่ายแห่งชาติเพื่อการเรียนรู้ หน่วยจัดสรรเงินทุน

ควรกำหนดให้สถาบันที่ได้รับการสนับสนุนต้องเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึง ศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นได้มากกว่าเดิมด้วยการเปิดให้บริการในวันเสาร์อาทิตย์ ส่วน วันธรรมดาที่เลื่อนเวลาปิดออกไปอีก นอกจากนี้ ควรมีเงินอุดหนุนก้อนเล็ก ๆ สำหรับ กลุ่มอาสาสมัครและกลุ่มพัฒนาชุมชนด้วย เพื่อเพิ่มพูนจุดเชื่อมโยงเครือข่าย การ เรียนรู้ รวมทั้งมุ่งกระตุ้นกลุ่มบุคคลดังกล่าวให้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ ๆ ใน ขณะเดียวกัน

ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ และศูนย์การศึกษา

การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการขยายโอกาสในการเรียนรู้นั้น ควรใช้ ประโยชน์ให้เต็มที่จากแหล่งทรัพยากรหลักของชุมชน ซึ่งได้ลงทุนไปกับห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ และศูนย์การศึกษาทั้งหลาย แหล่งเรียนรู้เหล่านี้มีประวัติที่ยอดเยี่ยมอยู่ แล้วในการให้บริการแก่ผู้เรียนทุกวัย ผู้ที่มีภูมิหลังอันหลากหลายด้วยวัสดุการเรียนรู้ นานาชนิด โอกาสในการเรียนรู้ สารสนเทศ เครื่องอำนวยความสะดวก ตลอดจน บริการให้ความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ จึงสมควรที่จะนำแหล่งเรียนรู้ดังกล่าวเข้ามา เป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาพรวมของการจัดการศึกษาทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ซึ่งมุ่งปลูกฝังและค้ำจุนวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน สถานที่เหล่านี้ จำเป็นต้องได้รับการเชื่อมโยงเข้ากับโครงข่ายแห่งชาติเพื่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยัง ต้องสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งเรียนรู้ได้มีโอกาสเพิ่มพูนทักษะและความถนัด ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินยุทธศาสตร์ใหม่ตามที่ได้แนะนำเอาไว้

เมือง/มหานครและชุมชนแห่งการเรียนรู้

การพัฒนา “ชุมชนแห่งการเรียนรู้” เป็นมาตรการที่สร้างสรรค์และมีพลวัตใน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การพัฒนา ดังกล่าวถึงแม้จะช่วยปลูกฝังความภาคภูมิใจและความใฝ่ฝันให้กับชุมชน แต่ก็ เป็น กระบวนการระยะยาว และโครงการริเริ่มส่วนใหญ่ก็ยังคงอยู่ในระยะเริ่มต้นเท่านั้น

ถึงแม้แต่ละชุมชนจะมีจุดเน้น และความคาดหวังที่แตกต่างกันออกไป แต่ก็ มี องค์ประกอบที่สำคัญเหมือน ๆ กัน นั่นคือ i) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อ ขยายการเรียนรู้ ii) การส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นหัวใจของการพัฒนาทางเศรษฐกิจ iii) มีการเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของการศึกษา เพื่อประกันว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เมือง/มหานครแห่งการเรียนรู้เล็งเห็นคุณค่าของการเรียนรู้เพื่อ

ความเพลิดเพลินควบคู่ไปกับการเรียนรู้เพื่อการทำงานอาชีพ ฉะนั้น กลยุทธ์การตลาด จึงมุ่งไปที่การจูงใจปัจเจกบุคคลให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ในหลาย ๆ ทาง

เยาวชน

กฎหมายที่ดูแลเรื่องการให้บริการแก่เยาวชนนั้น เป็นกฎหมายฉบับเดียวกันกับ ที่ดูแลเรื่องการศึกษาผู้ใหญ่ ฉะนั้น จึงมีจุดเปราะบางภายใต้แรงกดดันทางการเงิน ของรัฐระดับท้องถิ่นในลักษณะเดียวกัน ยุทธศาสตร์ของสำนักงานเยาวชนแห่งชาติ เน้นที่ความสำคัญของการให้บริการแก่เยาวชนอย่างทั่วถึง ทว่าปัจจุบันเยาวชนอายุ ระหว่าง 16-25 ปี มากกว่าร้อยละ 10 ต้องประสบกับปัญหาแปลกแยก และถูกกีดกัน ออกจากสังคม โดยมิได้มีส่วนร่วมในตลาดแรงงาน การศึกษาหรือฝึกอบรมใด ๆ เลย ดังนั้น การให้บริการที่รัฐบาลส่วนท้องถิ่นควรหยิบยื่นให้แก่เยาวชน คือ การจัดประชุม ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ว่าด้วยเรื่องการให้บริการการเรียนรู้นอกระบบแก่เยาวชน พร้อมทั้งจัดทำร่างยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาเยาวชนเอาไว้ด้วย

บริการสำหรับผู้สูงอายุ

ความเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายเมื่อปี 2535 ส่งผลให้กลุ่มผู้สูงอายุได้รับ ผลประโยชน์น้อยที่สุด โครงการการศึกษาผู้ใหญ่ในระดับท้องถิ่นที่อ่อนแรงลง ส่งผล กระทบเชิงลบต่อระดับการมีส่วนร่วมของปัจเจกชนผู้มีอายุเกิน 65 ปี ซึ่งในจำนวนนี้ หลายต่อหลายคนก็มิได้แสวงหาภูมิบัตรใด ๆ ทั้งสิ้น ส่วนผู้ที่อายุเกิน 50 ปี ก็ไม่มี สิทธิกู้เงินเรียนในระดับอุดมศึกษา ขณะที่แรงงานอายุเกิน 35 ปี น้อยคนนักที่จะได้รับ โอกาสเต็มทีเพื่อรับการฝึกอบรมในสถานประกอบการ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอด ชีวิตของปวงชนนั้นจะต้องสะท้อนถึงความสำคัญว่าด้วยการขยายโอกาสการเรียนรู้ให้ แก่ผู้สูงอายุอย่างเหมาะสม รวมทั้งคุณค่าในการช่วยคำนวณการนับถือตนเอง ศักดิ์ศรี การใช้ชีวิตอย่างถูกสุขอนามัย การมีอิสระเสรี และมีกิจกรรมกระทำอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้ หน่วยงานในระดับท้องถิ่น ระบบ สวัสดิการ สุขภาพอนามัยของรัฐ และ องค์กรอาสาสมัครทั้งหลายจึงควรสะท้อนให้เห็นเกี่ยวกับประเด็นนี้ไว้ในนโยบาย การจัดการ และการจัดสรรเงินทุนของตน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของปวงชน

บุคคลผู้มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และ/หรือผู้พิการ

พระราชบัญญัติ ปี 2535 ว่าด้วยอุดมศึกษาและการศึกษาต่อเนื่อง ส่งผลให้ทางเลือกของหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ผู้มีความบกพร่องทางการเรียนรู้แคบลงกว่าเดิม รายงานของคณะกรรมการทอมลินสันว่าด้วยเรื่อง “การเรียนรู้แบบบูรณาการ” (Inclusive Learning) ภายใต้การอุปถัมภ์ของสภาการจัดสรรเงินทุนเพื่อการศึกษาเพิ่มเติม ได้ยกร่างแผนปฏิบัติการที่น่าสนใจสำหรับอนาคต ซึ่งก่อให้เกิดกระแสความใส่ใจเพิ่มมากขึ้นสำหรับการบูรณาการให้นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และความพิการทางด้านอื่น ๆ ได้เข้ามาเรียนร่วมกับคนปกติในสถานศึกษา แนวทางของทอมลินสันนั้นเป็นไปอย่างเรียบง่าย ทว่ามีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง การดำเนินยุทธศาสตร์แบบบูรณาการ หมายถึงว่า **สถานศึกษาควรหลีกเลี่ยง “ทัศนคติที่เห็นความบกพร่องหรือจุดด้อยของผู้เรียน โดยหันไปเห็นศักยภาพของสถานศึกษาในการทำความเข้าใจ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน แทน”**

คนกลุ่มน้อยทางด้านเชื้อชาติ และภาษา

โดยทั่วไปแล้ว อาจกล่าวได้ว่าอัตราการเข้าเรียนในโรงเรียนของกลุ่มคนผิวดำ และคนกลุ่มน้อยเชื้อชาติอื่น ๆ นั้น อยู่ในเกณฑ์ที่ดี แต่เมื่อหันมาดูในสถานประกอบการ จะพบว่า คนผิวดำยังคงมีโอกาสน้อยที่จะได้ไปศึกษาอบรมโดยนายจ้าง เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายให้ ขณะที่รายงานของสำนักงานพัฒนาทักษะพื้นฐานเน้นให้เห็นความยากลำบากของแรงงาน 500,000 คน ผู้ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผู้สูงอายุในชุมชนคนผิวดำ และชุมชนเชื้อสายเอเชีย มักจะเป็นผู้ด้อยโอกาสเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากภาษาอังกฤษไม่ใช่ภาษาแม่ของพวกเขา ผู้จัดสรรเงินทุนและผู้จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งมวลจึงควรให้ความใส่ใจเป็นพิเศษกับความต้องการทางการเรียนรู้ของกลุ่มคนผิวดำ กลุ่มคนเอเชีย ชนกลุ่มน้อยเชื้อชาติอื่น ๆ ตลอดจนกลุ่มผู้พูดภาษาอื่น ๆ ด้วย

การขาดหน่วยงานตรวจสอบและยอมรับคุณวุฒิต่าง ๆ จากสถาบันที่อยู่นอกสหภาพยุโรปและเครือจักรภพ ส่งผลให้ผู้อพยพผิวดำส่วนใหญ่ที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพในสหราชอาณาจักรต้องกลายเป็นคนว่างงาน หรือต้องทำงานที่ใช้ทักษะที่ต่ำกว่าคุณวุฒิที่มี ถึงแม้ว่าผลการดำเนินงานของคณะกรรมการว่าด้วยความเสมอภาคทางเชื้อชาติ และการสนับสนุนเงินทุนอย่างต่อเนื่อง จะเป็นไปในเชิงบวกก็จริง แต่

ประสิทธิผลของการจัดการศึกษาสำหรับคนกลุ่มน้อยดังกล่าวข้างต้นก็เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ ไม่มีการประสานกัน

ด้วยเหตุนี้ จึงควรพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานประเมินคุณวุฒิการศึกษาจากต่างประเทศ หรือหน่วยงานย่อย หรือหน่วยงานเทียบเท่า เพื่อมุ่งขจัดปัญหาการสูญเสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์ และการกีดกันระดับปัจเจกชน อันเนื่องมาจากสาเหตุของการขาดกลไกที่มีประสิทธิผลในการให้การรับรองคุณวุฒิที่ได้รับจากต่างแดน

นักโทษ กับ ผู้เคยกระทำความผิด

ประชากรนักโทษที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ส่วนใหญ่เป็นผู้ไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษา และเป็นผู้มีปัญหาทางด้านทักษะพื้นฐานในสัดส่วนที่สูงเช่นกัน ภายใน 5 ปีที่ผ่านมา ความเปลี่ยนแปลงเรื่องการให้บริการด้านการศึกษาในทัณฑสถาน ส่งผลให้ทางเลือกเกี่ยวกับหลักสูตรลดน้อยลง การพัฒนายุทธศาสตร์ทางการศึกษาสำหรับกลุ่มผู้เคยกระทำความผิดไม่สู้จะก้าวหน้านัก เนื่องมาจากความจำเป็นที่จะต้องรักษาคุณภาพระหว่างการรักษาความเป็นส่วนตัวกับการสนับสนุนให้พวกเขาได้รับการศึกษาต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพภายหลังออกจากสถานกักกันไปแล้ว

หลังจากที่ได้มีการปรับปรุงงานบริการในทัณฑสถาน ทำให้ผู้ถูกจองจำต้องประสบปัญหา คือ ไม่สามารถศึกษาจนจบหลักสูตร เนื่องจากต้องย้ายสถานที่จองจำนั่นเอง การขาดความต่อเนื่องในการเรียนรู้ในลักษณะนี้ นอกจากจะทำให้ตัวผู้เรียนเกิดความรู้สึกท้อแท้แล้ว ยังทำลายโอกาสในการศึกษาหาความรู้ขณะต้องโทษ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อสภาวะการณ์ฟื้นฟูพฤติกรรมและความคิด หลังจากพ้นโทษไปแล้ว

บทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานในท้องถิ่น

หน่วยงานระดับท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อชุมชน เนื่องจากเป็นหน่วยงานหลักของท้องถิ่นที่ถูกตรวจสอบตามครรลองประชาธิปไตย อีกทั้งภารกิจก็ยิ่งโยงใยกับวิถีชีวิตของปัจเจกชนทุกคน ทุกครัวเรือน และทุกชุมชนที่ดำรงอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย ภายใต้การชี้นำของรัฐบาล หน่วยงานท้องถิ่นควรพิจารณาถึงผลกระทบของนโยบายในเรื่องอื่น ๆ ทั้งหมดของตน รวมทั้งการจัดลำดับความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสบางกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรงงานไร้ฝีมือและกึ่งฝีมือ กลุ่มผู้ว่างงานระยะยาว กลุ่มผู้พิการและผู้บกพร่องทาง

ด้านการเรียนรู้ กลุ่มผู้สูงอายุ ชนกลุ่มน้อยทางด้านเชื้อชาติและภาษา และกลุ่มผู้กระทำความผิดหรือเคยกระทำความผิด หน่วยงานท้องถิ่นควรประกันว่า กลุ่มเป้าหมายพิเศษของโครงการประสานความร่วมมือในทุก ๆ สายงานนี้ คือ กลุ่มผู้ที่ถูกกีดกันออกจากสังคมมาโดยตลอด กลุ่มผู้ยากไร้ที่ไม่มีคุณสมบัติใด ๆ และกลุ่มที่แทบจะไม่มีโอกาส เข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบดั้งเดิม หรือได้รับการสนับสนุนทางการเรียนรู้เลย

ยุทธศาสตร์ใหม่ของชาติในการพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน ควรตระหนักถึงบทบาทหลักของหน่วยงานระดับท้องถิ่นในฐานะผู้วางแผนเชิงกลยุทธ์ ผู้ประสานงาน หุ่นส่วนดำเนินงาน และผู้ให้บริการ โดยจะต้องสะท้อนถึงความสำคัญ of ประเด็นนี้ไว้ในคู่มือแนะแนวทางของรัฐบาลและในการจัดสรรทรัพยากร

รัฐบาลควรปรึกษารื้อกับสมาคมหน่วยงานส่วนท้องถิ่น และออกหนังสือเวียนเกี่ยวกับบทบาทในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ของส่วนราชการในท้องถิ่น หนังสือเวียนนี้ควรนิยามคำว่า **“พอเพียง”** ไว้อย่างกว้าง ๆ โดยเน้นที่แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ของหน่วยงานท้องถิ่น รวมทั้งกำหนดให้ทุกหน่วยราชการในท้องถิ่นตีพิมพ์แผนพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งประกอบด้วย :-

- คำอธิบายเกี่ยวกับการประเมินคำว่า **“พอเพียง”**
- มาตรการในการให้บริการ
- การเสนอแนะมาตรการที่ใช้ในการตรวจสอบบัญชีการใช้จ่ายเพื่อการเรียนรู้ในปัจจุบัน และการตรวจหาความต้องการ
- การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย (รวมกลุ่มผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ ด้วย) ทางเลือกและระดับของหลักสูตรต่าง ๆ ที่ให้บริการ
- ยุทธศาสตร์การเรียนรู้สำหรับครอบครัว
- คำอธิบายเกี่ยวกับบทบาทและสัมพันธภาพระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการเชื่อมโยงแผนการศึกษาผู้ใหญ่เข้ากับของเยาวชน เด็กปฐมวัย ประชาคมโรงเรียน และหน่วยราชการท้องถิ่นส่วนอื่น ๆ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในงานปลูกฝังการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- กลไกต่าง ๆ ที่ใช้ควบคุมดูแลในเรื่องการประกันคุณภาพ การพัฒนาบุคลากร และการติดตามผลการดำเนินงาน

- ทรัพยากรที่สามารถให้บริการแก่ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรทางด้านสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ระบุการจัดสรรทรัพยากรที่อิงมาตรฐานการใช้จ่ายเป็นเครื่องชี้วัดรวมทั้งการวางแผนใช้จ่ายสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่

ยุทธศาสตร์ในเชิงปฏิบัติสำหรับหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานอื่น ๆ

สหราชอาณาจักรจะบรรลุเป้าหมายในการสรรค์สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชนได้ก็ต่อเมื่อหน่วยราชการทุกหน่วยของรัฐและองค์กรอื่น ๆ ร่วมกันทุ่มเทความพยายามในการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ภายในกรอบงานเชิงยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลได้ยกร่างขึ้นมา ความรับผิดชอบในการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์นั้น จะขึ้นอยู่กับหน่วยราชการและหน่วยงานอื่น ๆ กลุ่มหนึ่งเป็นแกน ได้แก่ หน่วยราชการระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาค สภาจัดสรรเงินทุนและหน่วยงานหลากหลายสาขา อาทิ หน่วยงานดูแลเรื่องหลักสูตรและคุณวุฒิทางการศึกษา สภาการศึกษาท้องถิ่น สภาธุรกิจจัดฝึกอบรมแห่งชาติ สภาที่ปรึกษาแห่งชาติว่าด้วยเป้าหมายการศึกษาและฝึกอบรม สำนักงานพัฒนาทักษะพื้นฐาน และสถาบันแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาต่อเนื่องของผู้ใหญ่ บางครั้งหน่วยงานเหล่านี้จำเป็นต้องแสดงบทบาทผู้นำ เพื่อสร้างพลังของความสำเร็จ ทุกหน่วยงานข้างต้นจำเป็นต้องจัดวางวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน รวมทั้งแผนปฏิบัติการในแต่ละขั้นตอน วิธีการทบทวนผลงาน และการตรวจสอบจากสาธารณชน ซึ่งจำเป็นสำหรับการติดตามผลความก้าวหน้าของแต่ละหน่วยงาน

ผู้จัดสรรเงินทุน กับ ผู้อุปถัมภ์การเรียนรู้รายอื่น ๆ

การดำเนินงานขององค์กรจัดสรรเงินทุน (เช่น สภาจัดสรรเงินทุนของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย สภาวิจัย หน่วยราชการส่วนท้องถิ่น นายจ้าง และกองทุนยุโรป) เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของโครงการการเรียนรู้ตลอดชีวิต องค์กรเหล่านี้ต้องรับหน้าที่จัดสรรทรัพยากร เพื่อช่วยให้บรรลุวิสัยทัศน์ในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับแก่นของหลักการที่รัฐได้วางไว้ นอกเหนือจากภารกิจที่ยุ่ยากข้างต้นแล้ว ยังต้องจัดวางแนวทางที่ชัดเจนในการจัดลำดับความสำคัญ ซึ่งจำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน

ผู้จัดสรรเงินทุน กับ ผู้อุปถัมภ์รายอื่น ๆ หน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ ที่ให้การอุปถัมภ์การเรียนรู้ตลอดชีวิต จำเป็นต้องคำนึงถึงยุทธศาสตร์ใหม่ ๆ ของชาติในการกำหนดลำดับความสำคัญในการจัดสรร เงินทุนให้กับโครงการต่าง ๆ แนวทางที่ดีที่สุดควรจะเป็นการให้การอุปถัมภ์ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดสรรเงินทุนของรัฐ และการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน หน่วยงานอื่น ๆ อาทิ มหาวิทยาลัยอุตสาหกรรมซึ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นใหม่ และสภาธุรกิจจัดฝึกอบรมทั้งหลาย จะเข้ามามีบทบาทสำคัญยิ่งในจุดนี้ โดยต้องเข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวกลางประสานความช่วยเหลือระหว่างผู้จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับผู้เรียน และในกรณีจำเป็นก็จะต้องเป็นผู้จุดประกายการปรับเปลี่ยน โดยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาข้อมูลใหม่ ๆ ขึ้น

ผู้ให้บริการการเรียนรู้

ผู้ให้บริการการเรียนรู้ ทั้งโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ผู้จัดการฝึกอบรม ภาคเอกชน ตลอดจนผู้จัดและส่งเสริมการเรียนรู้ในสถานประกอบการ และในชุมชน จำเป็นต้องทำการประเมินนโยบาย แนวปฏิบัติ และหลักสูตรของตน รวมทั้งใส่ใจเป็นพิเศษกับการจัดวางแนวทางที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มผู้เรียนด้อยโอกาส การแนะแนว และการพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมบทบาทของตนในการขยายโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับปวงชน

การสนับสนุนผู้เรียนหลายรูปแบบ เป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งต่อสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน เช่นเดียวกับความเชื่อมโยงระหว่างรูปแบบการเรียนรู้และระดับของการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ความรับผิดชอบอีกประการหนึ่งของผู้จัดการศึกษาอบรม ก็คือ การสำรวจ และปรับปรุงสัมพันธภาพระหว่างผู้จัดการศึกษารายอื่น ๆ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเปิดเส้นทางแห่งการเรียนรู้ให้กว้างไกล และสามารถเชื่อมโยงกันได้ โดยการขจัดอุปสรรคที่ไม่จำเป็น อันมีสาเหตุมาจากความสลับซับซ้อน ความไม่สอดคล้อง และความล่าช้าของระบบราชการ

โรงเรียน

โรงเรียนและการศึกษาในโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลเป็นอย่างสูงต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะโรงเรียนเป็นสถานที่ที่พัฒนาทักษะพื้นฐาน อุปนิสัยแรกเริ่มและความรู้ให้แก่เด็ก รวมถึงอุปนิสัยซึ่งเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2 อย่าง **อุปนิสัยแรก คือ เรียนรู้วิธีการศึกษาหาความรู้** ทักษะนี้นับเป็นหัวใจสำคัญ

ของสังคมที่จำเป็นต้องกลั่นกรอง ทบทวน และสังเคราะห์ข้อมูลใหม่ เมื่ออยู่ในสถานการณ์ใหม่ ซึ่งต้องอาศัยการวินิจฉัยรูปแบบใหม่ด้วยเช่นกัน

อุปนิสัยที่สอง คือ นิสัยรักการเรียนรู้ ซึ่งกระตุ้นให้พวกเขาตระหนักว่าการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของเขา ไม่ว่าจะทำอะไรอยู่ที่ไหนก็ตาม นั่นคือ **การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่แทรกอยู่ในพัฒนาการส่วนบุคคล ในครอบครัว สถานที่ทำงาน ชุมชน และในพัฒนาการในสถานะของความเป็นพลเมือง**

หากโรงเรียนสามารถบ่มเพาะอุปนิสัยทั้ง 2 ประการดังกล่าวข้างต้นให้กับเด็กควบคู่ไปกับการปลูกฝังทักษะพื้นฐานที่จำเป็น และความรู้ในขั้นแรกเริ่มที่มีมาตรฐานได้สำเร็จ ก็นับได้ว่า โรงเรียนได้วางรากฐานที่มั่นคงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่เด็กนักเรียนของตน ความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนรู้อย่างสูงขึ้นพร้อม ๆ กับการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นอกจากนี้ โรงเรียนยังสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ในอีกหลายทาง ความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนกับพ่อแม่เด็กและครอบครัวของเขา เป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ปกครองและสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัวเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้

โรงเรียนเป็นส่วนสำคัญของเครือข่ายหุ้นส่วนปฏิบัติงาน จึงควรมุ่งพัฒนาวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ก้าวไกลยิ่งไปกว่าเดิม โดยไม่ลืมปรับเปลี่ยนกิจกรรมของตนให้สอดคล้องกับแก่นของหลักการที่ได้เสนอแนะเอาไว้แล้ว ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและคณาจารย์ต้องสร้างสัมพันธภาพกับฝ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต อีกทั้งต้องประกันว่าโรงเรียนจะปรับปรุงตนเองให้กลายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้จงได้

ควรกำหนดกลไกต่าง ๆ ที่จำเป็นในการสนับสนุนให้ครูอาจารย์ในโรงเรียนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งครอบคลุมงานการศึกษาผู้ใหญ่ และงานสนับสนุนการสอนพิเศษผู้ใหญ่ ซึ่งสอนเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในบริบทของครอบครัว

การศึกษาต่อเนื่อง

การเรียนรู้ตลอดชีวิตจะกลายเป็นความจริงได้ หัวใจของการเรียนรู้ก็ต้องอยู่ที่การศึกษาต่อเนื่อง ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า วิทยาลัยเพื่อการศึกษาต่อเนื่อง วิทยาลัย

ชุมชน สมาคมการศึกษาของพนักงาน และผู้ให้บริการการศึกษาฝึกอบรมรายอื่นต่างก็ได้แสดงบทบาทสำคัญในเรื่องการศึกษาและฝึกอบรมของผู้ใหญ่ให้ประจักษ์ชัดแล้วในสหราชอาณาจักร ทว่าการให้บริการทางด้านนี้ก็ยังคงจำเป็นที่จะต้องได้รับการขยายให้กว้างขวางยิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ไปพร้อมกันด้วยการศึกษาต่อเนื่องช่วยให้ ผู้ใหญ่ทุกเพศทุกวัยตั้งแต่อายุ 16 ปีขึ้นไป สามารถเรียนรู้ทักษะและความสามารถใหม่ ๆ ความรู้ใหม่ ๆ ช่วยเปิดโลกทัศน์ให้กว้างไกลยิ่งกว่าเดิม นอกจากนั้น ยังช่วยเชื่อมโยงชั้นและระดับการศึกษาที่แตกต่าง รวมทั้งเป็นตัวประสานมิติที่แตกต่างของวิถีชีวิตมนุษย์อีกด้วย

สถาบันอุดมศึกษา

การจัดการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ มีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต แต่ละสถาบันที่เกี่ยวข้องควรจะปฏิบัติกิจการอย่างเข้มแข็งตามแนวทางที่รัฐได้วางไว้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์และหลักการ โดยให้มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะเฉพาะและการจัดการอันหลากหลายของสถาบันนั้น ๆ ด้วย

คุณประโยชน์ที่โดดเด่นของการอุดมศึกษาอยู่ที่การขยายองค์ความรู้ ทักษะ การจัดการและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในสังคม ฉะนั้น สถาบันอุดมศึกษาจึงควรวางเป้าหมายไว้ที่ความเป็นเลิศทางการสอน การวิจัย และการเผยแพร่องค์ความรู้ ปรนิธานในการยกระดับคุณภาพทางวิชาชีพและการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องก็เป็นภารกิจที่สำคัญเช่นกัน สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งสามารถสานต่อปณิธานดังกล่าวได้ด้วยการสืบทอดประเพณีและความเชี่ยวชาญทางด้านจัดการศึกษาที่ตนถนัดให้ยั่งยืนและพัฒนาต่อไป

ในอนาคต การเรียนรู้นอกเวลา การเรียนรู้ทางไกล และการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยี จะขยายตัวอย่างรวดเร็วในสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมีศักยภาพที่จะเป็นศูนย์กลางพัฒนาความเป็นเลิศในเรื่องดังกล่าวทั้งหมด โดยการทำงานอย่างใกล้ชิดกับผู้จัดการศึกษารายอื่น ๆ และตัวผู้เรียน ถ้ามหาวิทยาลัยต้องการขยายโอกาสในการเรียนรู้ผ่านรูปแบบที่หลากหลายข้างต้น ก็ต้องประกันได้ว่าผู้เรียนสามารถเข้ามาใช้บริการดังกล่าวในมหาวิทยาลัยได้อย่างสะดวกง่ายดาย รวมทั้งจำเป็นต้องขยายปริมาณของผู้ที่จะเข้ามาพึ่งพาความเชี่ยวชาญอันหลากหลายของสถาบัน ไม่ว่า

จะเป็นการขอรับบริการในรูปแบบของการลงทะเบียนเรียน การวิจัย การพัฒนา หรือรูปแบบอื่น ๆ ก็ตาม

สถาบันอุดมศึกษาทั้งหลายควรมองว่าองค์กรของตนมีส่วนสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าทางด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับชุมชน ภูมิภาค ประเทศชาติ ไปจนถึงระดับสากล

เคล็ดลับของความสำเร็จอยู่ที่หุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ทั้งหลายสามารถตกลงประโยชน์จากความหลากหลายของบรรดามหาวิทยาลัยให้ได้มากที่สุด ซึ่งจะเป็นความจริงได้ ก็ต่อเมื่อสถาบันอุดมศึกษาทุกระดับ และทุกสาขาค้นพบแนวทางที่จะนำความเชี่ยวชาญเฉพาะทางขององค์กรมาให้บริการแก่ชุมชนได้อย่างดีที่สุด คำว่า “ชุมชน” ในที่นี้ อาจจะหมายถึง ชุมชนตามความหมายทางภูมิศาสตร์ หรืออาจจะหมายถึงชุมชนที่มีผลประโยชน์เหมือนกัน ซึ่งแผ่ขยายไปในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ หรือระดับสากล ก็เป็นได้ เมื่อผ่านขั้นตอนนี้ไปเรียบร้อยแล้ว ก็ควรมุ่งมั่นประชาสัมพันธ์ ให้กลุ่มเป้าหมายการเรียนรู้ได้ตระหนักถึงบริการที่น่าเสนอ รวมทั้งวิธีการที่จะเข้ามาใช้ประโยชน์ โดยพยายามจัดอุปสรรคขวากหนามที่ขวางกั้นกระบวนการเข้ามาใช้บริการ และการประสานงานให้ได้

ผู้จัดการศึกษารายอื่น ๆ

องค์กรอื่น ๆ ที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและได้ทุ่มเทความพยายามในการส่งเสริมการศึกษาผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้แก่ สมาคมการศึกษาของลูกจ้าง วิทยาลัยการศึกษาผู้ใหญ่แบบอยู่ประจำ และมูลนิธิอิสระอีกมากมาย บ่อยครั้งที่เดียวที่อิทธิพลและความเป็นผู้นำขององค์กรเหล่านี้ ก้าวล้ำเกินขนาด จำนวน และทรัพยากรของตน เนื่องจากบุคลากรมีทักษะสูงและเป็นผู้อุทิศตนเพื่องานอย่างแท้จริง ดังนั้น องค์กรเหล่านี้จึงมีแนวความคิดและความละเอียดอ่อนเพียงพอที่จะเข้าถึงปัจเจกชนและกลุ่มบุคคลที่อาจจะไม่มีความมั่นใจหรือไม่มีโอกาสที่จะเข้ามาสู่กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตเลยก็ได้หากไม่ได้แรงหนุนจากองค์กรดังกล่าว ความอุตสาหะขององค์กรเหล่านี้ช่วยเปิดเส้นทางการเรียนรู้อันหลากหลายให้กับกลุ่มบุคคลที่ควรจะเป็นกลุ่มเป้าหมายของยุทธศาสตร์ที่ต้องการทำให้การเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน กลายเป็นความจริงขึ้นมาได้

บทบาทของห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่มีคุณประโยชน์อย่างมากต่อการสรรค์สร้างและรักษาวัฒนธรรมการเรียนรู้ของปวงชน ไม่ว่าจะเป็นห้องสมุดของรัฐ เอกชน หรือสถาบันการศึกษา ต่างก็เป็นแหล่งรวมข้อมูล ความรู้ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ มรดกทางวัฒนธรรม ประเพณี และนันทนาการด้วยกันทั้งสิ้น ห้องสมุดคือทรัพยากรส่วนรวมที่สำคัญยิ่งสำหรับปัจเจกชน ชุมชน และบริษัท คุณค่าดังกล่าวจะยิ่งทวีเพิ่มขึ้นในสังคมสารสนเทศแทนที่จะลดน้อยถอยลง

ห้องสมุดสาธารณะเปิดกว้างให้มหาชนเข้ามาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ไม่เฉพาะแต่ห้องสมุดส่วนกลางเท่านั้น แต่ยังรวมถึงห้องสมุดสาขา ห้องสมุดเคลื่อนที่ บริการหนังสือจากกล่องนานาประเภท บริการสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์ และบริการที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นทุกขณะ คือ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรูปแบบใหม่ บริการเหล่านี้ช่วยให้ความเป็นอยู่ของปัจเจกชนและชุมชนดีขึ้น ในแง่ของเศรษฐกิจและวัฒนธรรมในชุมชน ปัจจุบันมากกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรในสหราชอาณาจักรมีบัตรห้องสมุด และประมาณ 10 ล้านคน ใช้บริการห้องสมุดเป็นประจำทุก ๆ ครั้งเดือน

ห้องสมุดช่วยให้ผู้คนรับมือกับภารกิจท้าทายได้หลายทางด้วยกัน ดังนี้

- ใช้ตอบสนององความเปลี่ยนแปลงและสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้อย่างทันที่ทันใจ รวมทั้งเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน
- เป็นแหล่งสารสนเทศแห่งแรกของประชาชนและผู้บริโภค
- ให้บริการในรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่หลากหลายแก่ชุมชน
- สร้างความเข้าใจได้กว้างขึ้นและดีขึ้นเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมของเรา รวมทั้งแนวทางแก้ไขที่เป็นไปได้
- พัฒนาชุมชนยกระดับทักษะและสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของปัจเจกชน
- ส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันและสัมฤทธิ์ผลทางเศรษฐกิจ

สรุปได้ว่า ห้องสมุดช่วยสร้างเสริมความเข้าใจ ความสำเร็จ และความ มีอิสรภาพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงห้องสมุดให้มีความทันสมัยเหมาะสม ทั้งในแง่การบริการและวิสัยทัศน์ เพื่อบรรลุศักยภาพข้างต้นให้ได้

ควรมีการเชื่อมโยงกันระหว่างห้องสมุด รวมทั้งกับหุ้นส่วนปฏิบัติงานรายอื่น ๆ ด้วย โดยผ่านเครือข่ายท้องถิ่น เครือข่ายภูมิภาค อินเทอร์เน็ต ตลอดจนโครงข่าย แห่งชาติเพื่อการเรียนรู้ ฉะนั้น จึงควรดูแลให้มีตัวแทนของห้องสมุดในระดับต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามกระบวนการสรรค์สร้างหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ นอกจากนี้ ยังต้องมี มาตรการประกันว่าห้องสมุดจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างพอเพียงสำหรับการให้ บริการรูปแบบใหม่ และการประกันการเข้าถึงการใช้บริการอย่างกว้างขวาง ขณะเดียวกันบุคลากรของห้องสมุดก็ควรจะได้รับ การฝึกอบรมที่เหมาะสม เพื่อบุกเบิกเส้นทาง การเรียนรู้สายใหม่ โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยสนับสนุนผู้เรียนที่มีความ ต้องการและมีขีดความสามารถแตกต่างกันออกไป ตัวห้องสมุดเองก็จำเป็นต้องทำการ ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้รับทราบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการใหม่ ของห้องสมุดด้วย

การแนะแนว และการให้คำปรึกษา

โครงการการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีประสิทธิผลต้องอาศัยข้อมูลและการชี้แนะที่ ถูกต้อง แม่นยำ และเป็นกลางเกี่ยวกับทางเลือกทั้งหลายที่มีอยู่ ภายในเดือนมกราคม ปี 2541 จะมี “โครงการมุ่งตรงสู่การเรียนรู้” หรือ “Learning Direct” เป็นการ ให้ความช่วยเหลือเรื่องการเรียนรู้ทางโทรศัพท์ระดับชาติ โดยจะเชื่อมโยงเข้ากับการ พัฒนามหาวิทยาลัยอุตสาหกรรมด้วย ผู้ที่ควรให้การสนับสนุนบริการ “มุ่งตรงสู่การ เรียนรู้” ก็คือ หุ้นส่วนปฏิบัติการในระดับท้องถิ่น ได้แก่ สถาบันการศึกษาต่อเนื่อง สภากิจจัดฝึกอบรม สำนักงานจัดหางาน องค์กรอาสาสมัครและพัฒนาชุมชน ห้องสมุด สำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น หน่วยบริการแนะแนวอาชีพ และสถาบัน อุดมศึกษาที่เกี่ยวข้อง เครือข่ายดังกล่าวจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการจัดสร้าง เส้นทางสารสนเทศและการแนะแนวซึ่งเข้าถึงได้ง่ายให้กับชุมชน และจะเป็นเครือข่าย ที่ “โครงการมุ่งตรงสู่การเรียนรู้” สามารถส่งต่อบุคคลที่โทรเข้ามาเพื่อรับคำ ปรึกษาได้อย่างตรงจุดและรวดเร็ว

เครือข่ายข้างต้นจะเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับความต้องการและ โอกาสในการเรียนรู้ รวมทั้งในกรณีที่ความต้องการและโอกาสลดลงด้วย ซึ่งผู้จัดการ

ศึกษา อบรม และมหาวิทยาลัยอุตสาหกรรมสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าวเป็นฐานในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้

การให้บริการ “ตามขั้นตอน” (โทรศัพท์สายตรงระดับชาติ เครือข่ายสารสนเทศ และบริการแนะแนว) เป็นการลงทุนที่คุ้มค่ากว่าการให้สิทธิในการเข้ารับบริการแนะแนวแก่ทุกคน ซึ่งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงมากในอนาคต ดังนั้น **บริการทุก ๆ ระดับ จะต้องมีความสอดคล้องเป็นอย่างดีกับเป้าหมายที่วางไว้ ถึงแม้ว่าในทางปฏิบัติ คำว่า “ความเป็นกลาง” จะมีความหมายแตกต่างกันออกไปสำหรับบุคคลที่มีความต้องการแตกต่างกันก็ตาม แต่ “ความไร้อคติ” ก็ยังเป็นมิติที่สำคัญยิ่งมิติหนึ่ง**

การฝึกอบรมและพัฒนาวิทยากร

การลงทุนเกี่ยวกับการพัฒนาวิทยากรและการฝึกอบรมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้วิสัยทัศน์ว่าด้วยวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชนสัมฤทธิ์ผลได้ วิทยากรจะต้องใช้ทักษะขั้นสูงในการกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังอุปนิสัยใฝ่เรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตในตัวผู้เรียนที่ตนได้สอนสั่ง ชี้นำ และให้คำปรึกษา วิทยากรเหล่านี้จะต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับแนวทางใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขยายการมีส่วนร่วม และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรูปแบบใหม่ที่สำคัญ คือ พวกเขาจำเป็นต้องได้รับโอกาสในการที่จะกลายมาเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเช่นกัน

ทักษะดังกล่าวทั้งหมด รวมทั้งการพัฒนาวิทยากร เป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับวิทยากรทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นวิทยากรที่ทำงานเต็มเวลา บางเวลา หรือเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ในโรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเป็นครั้งคราวก็ตาม เพราะวิทยากรเหล่านี้นับเป็นแหล่งทรัพยากรแหล่งใหญ่ที่จะสามารถช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมตามที่รายงานฉบับนี้คาดหวังเอาไว้ นโยบายของผู้จัดการศึกษาอบรมที่เป็น นายจ้าง จึงต้องสะท้อนถึงคุณค่าของวิทยากรทุกประเภทในนโยบายการจ้างงาน การพัฒนาบุคลากร การให้รางวัลตอบแทน และการส่งเสริมการเรียนรู้แนวทางหนึ่งที่จะกระทำได้ คือ การพัฒนาตัวชีวิตผลสำเร็จขององค์กรโดยคำนึงถึงการฝึกอบรมและพัฒนาวิทยากร ซึ่งนับเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตทางหนึ่ง

การประกันคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องเป็นเครื่องมือที่สามารถสะท้อนความสลับซับซ้อนของ “คุณประโยชน์ที่ได้จากการเรียนรู้” อันเนื่องมาจากการมีส่วนร่วมในการศึกษาตลอดชีวิต การพัฒนาเครื่องมือดังกล่าวจะเป็นเรื่องง่าย หากว่าผู้ตรวจการศึกษามีปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสำนักงานส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา (OFSTED) สภาจัดสรรเงินทุนเพื่อการศึกษาต่อเนื่อง (FEFC) และสำนักงานฝึกอบรมผู้ตรวจและประกันคุณภาพอุดมศึกษา สามารถประสานแนวทางการตรวจสอบให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยการร่วมกันจัดทำ วิธีปฏิบัติ หลักเกณฑ์ และมุมมอง ซึ่งจะนำมาใช้เป็นบรรทัดฐานต่อไป บุคลากรผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอาจจะดำเนินงานร่วมกันหรือจะแยกกันทำภายในกรอบงานกว้าง ๆ ที่เป็นบรรทัดฐานร่วมกันก็ได้ ซึ่งจะส่งผลให้มีการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันประสบการณ์ รวมทั้งผลการดำเนินงานมากกว่าเดิม

ลำดับต่อไป ควรตั้งเป้าหมายการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิผล โดยไม่คำนึงว่ารูปแบบของการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น จะนำไปสู่ผู้สมัครหรือไม่ก็ตาม การที่จะบรรลุเป้าหมายนี้ได้ จะต้องมีการออกแบบงานส่วนรวมสำหรับการตรวจสอบและวัดผลด้วยตนเองมารองรับเสียก่อน จากนั้นก็มุ่งมั่นจัดสร้างมาตรฐานและขั้นตอนแสดงความก้าวหน้าร่วมกัน รวมทั้งจัดการฝึกอบรมและพัฒนาอย่างเป็นระบบในเรื่องการประกันคุณภาพการเรียนรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

การวัดผลสัมฤทธิ์

ปัจจุบัน มาตรการที่ใช้วัดผลกันอยู่นั้นครอบคลุมไม่ครบทุกรูปแบบ ทุกระดับ และทุกเส้นทางของการเรียนรู้ นอกจากนั้น ยังไม่มีการวัดผลในลักษณะที่เรียกได้ว่าเป็น “การวัดผลตามหน่วยการเรียนรู้” สำหรับการเรียนรู้เพียงบางส่วนหรือเรียนไม่ครบตามหลักสูตร ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า มีการเรียนรู้อีกหลายประเภทที่ยังไม่ได้รับการยอมรับ หรือมีการลงทะเบียนเป็นกิจจะลักษณะ จึงไม่มีการจัดทำระเบียบผลการเรียนรู้เอาไว้ ยิ่งไปกว่านั้น ยังไม่มีกรอบสำหรับใช้บ่งชี้ความก้าวหน้าสัมฤทธิ์ผล และคุณวุฒิของผู้เรียนเลย สภาพการณ์ดังกล่าวนี้ ถือว่าไม่สอดคล้องกับนโยบายการสรรค์สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน

การเรียนรู้ที่ปวงชนให้การสนับสนุนทั้งมวลควรจะอยู่ภายในกรอบการสะสมหน่วยกิตได้อย่างต่อเนื่อง โดยสามารถเชื่อมโยงเส้นทางการเรียนรู้ภายหลังการศึกษาภาคบังคับได้ถึงทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาผู้ใหญ่ หรือการศึกษาระดับปริญญาตรีก็ตาม กรอบงานดังกล่าวจะต้องมีระบบการสะสมและการถ่ายโอนหน่วยกิตที่แข็งแกร่งมารองรับ จึงจะสัมฤทธิ์ผล ไม่ว่าจะเลือกเส้นทางการเรียนรู้สายใด จำเป็นต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้จากประสบการณ์และการศึกษาก่อนหน้านั้น รวมทั้งเทียบเป็นหน่วยกิตให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่เสมอ ในทางตรงกันข้าม การให้การสนับสนุนของรัฐต่อการเรียนรู้ที่ไม่ได้นำพาไปสู่หน่วยกิตก็นับว่าเป็นเรื่องสำคัญเช่นกันสำหรับผู้เรียนหลากหลายกลุ่ม อาทิ กลุ่มผู้เรียนสูงวัย ผู้ไม่เห็นความจำเป็นในการเพิ่มพูนคุณวุฒิให้กับตนเองอีก นอกจากนี้ ยังมีความสำคัญต่อการสร้างความสุขใจให้กับกลุ่มผู้เรียนที่สามารถเพิ่มพูนทักษะใหม่ ๆ ระหว่างการท่องไปในโลกแห่งการเรียนรู้

การพัฒนากรอบโครงสร้างหน่วยกิตจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

ในการทบทวนเป้าหมายของชาติทางด้านการศึกษาและฝึกอบรม ต้องคำนึงถึงประเด็นการจัดทำโครงสร้างหน่วยกิตในลักษณะเชื่อมโยงคุณวุฒิทั้งหลายเข้าไว้ด้วยกัน โดยที่ผู้เรียนจะได้รับหน่วยกิตภายหลังเรียนจบหน่วยการเรียนรู้หนึ่งหน่วยการเรียนรู้ในระยะเวลาใกล้เคียงกันโดยการต่อยอดหน่วยการเรียนรู้ขึ้นไปเรื่อย ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตไปได้เรื่อย ๆ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (A levels) ระดับอาชีวศึกษา ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา หรือระดับอื่น ๆ ต่อไป

การพัฒนาคุณวุฒิจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้ภายในกรอบโครงสร้างรวมของหน่วยกิตมีข้อดีมากมาย ดังนี้ คือ :-

- สร้างเสริมแรงจูงใจให้กับผู้เรียน รวมทั้งยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้
- ลดความซ้ำซ้อนภายในกรอบของคุณวุฒิ ด้วยการกำหนดให้วัดผลโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยเป็นเกณฑ์
- ส่งเสริมให้ผู้ใหญ่และผู้ที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ในปัจจุบันเข้ามาสู่กระบวนการเรียนรู้ และบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ในระดับชาติ โดยการสะสมหน่วยกิตที่ได้จากหน่วยการเรียนรู้ทุกรูปแบบ ซึ่งได้รับการยอมรับว่ามีสถานภาพสูงเช่นเดียวกัน

- ส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนสรรค์สร้างสัมฤทธิ์ผลส่วนตนที่ทรงคุณค่าตลอดชีวิต
- ประกันว่าคุณวุฒิซึ่งได้รับจากการผสมผสานการเรียนรู้ระหว่างหน่วยการเรียนรู้บังคับกับหน่วยเลือกเสรีนั้น สอดคล้องกับความต้องการอันหลากหลายของนายจ้าง และผู้เรียนแต่ละคน
- ยกย่องและยอมรับว่าคุณวุฒิทางด้านวิชาการ และคุณวุฒิทางด้านอาชีพมีความเท่าเทียมกัน
- ช่วยให้ผู้เรียนได้รับวุฒิบัตรหรือคุณวุฒิจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในระดับที่แตกต่างกันได้ง่ายขึ้น
- เป็นมาตรการที่ทำให้การจัดสรรเงินทุนโดยอิงหน่วยกิตมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างของการรวมคุณวุฒิ ซึ่งดำเนินการภายใต้กรอบหน่วยกิต จะทำให้สามารถแสดงผลสัมฤทธิ์รวมในรูปของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ทำได้ในระดับการเรียนรู้ นั้น ๆ ในช่วงเวลาใดก็ได้ การปฏิบัติเช่นนี้ทำให้ง่ายต่อการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างผู้เรียน และง่ายต่อการวัดความก้าวหน้าของผู้เรียนในระยะยาวด้วยเช่นกัน

เพื่อให้กระบวนการนี้เสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์ องค์กรจัดสรรเงินทุนเพื่อการศึกษา ต่อเนื่องและอุดมศึกษาทั้งมวล ควรจะปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินงานให้เข้าสู่ระบบการจัดสรรเงินทุนโดยอิงหน่วยกิตแทน

ระเบียบการเรียนรู้

อีกมาตรการหนึ่งที่ทรงคุณค่าในการบ่งชี้กิจกรรมและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ก็คือ การพัฒนาระเบียนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ขึ้นมาใช้อย่างแพร่หลายในระดับชาติ โดยเรียกว่า **“แฟ้มความก้าวหน้า”** (Progress File) หากมีการจัดการในเรื่อง “แฟ้มความก้าวหน้า” ได้อย่างเหมาะสม จนเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป วิธีนี้จะช่วยทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าตนเองเป็นเจ้าของและผู้จัดการหนทางการเรียนรู้ของตน ซึ่งจะกระตุ้นให้เข้ามาติดตามตรวจสอบผลความก้าวหน้าของตนเองอยู่เสมอ

ภายในแฟ้มดังกล่าวควรจะบรรจุข้อมูลต่าง ๆ อาทิ การเรียนรู้ทักษะพื้นฐาน บางส่วนของคุณวุฒิหรือหน่วยการเรียนรู้ที่บรรลุผลสัมฤทธิ์แล้ว ประสบการณ์ในการ

ทำงาน หรือการทำงานอาสาสมัคร ซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่งเป็นพิเศษสำหรับผู้กำลังหางานทำและนายจ้าง ดังนั้น จึงเป็นเรื่องน่ายินดีที่หน่วยบริการคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา พัฒนาเพิ่มนักศึกษาขึ้นเป็นผลสำเร็จ ภายในบรรจุข้อมูลจำเพาะส่วนบุคคลพร้อมผลการเรียน นี่คือ ความคิดริเริ่มที่หน่วยงานรับผิดชอบด้านคุณวุฒิและหลักสูตรควรจะนำมาใช้เป็นฐานในการดำเนินงานต่อไป

งานที่ควรเร่งดำเนินการ คือ การพัฒนาจัดทำระเบียบสัมฤทธิ์ผลแบบบูรณาการระดับชาติ โดยประสานงานกับหน่วยงานรับผิดชอบด้านคุณวุฒิและหลักสูตร ระเบียบแบบใหม่นี้ควรครอบคลุมผลการเรียนตั้งแต่ในโรงเรียนสืบต่อไปตลอดชีวิต และควรมีการใช้ประโยชน์และให้การยอมรับอย่างแพร่หลาย

เทคโนโลยีที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชนในสหราชอาณาจักร จะก้าวไปข้างหน้าได้ จำเป็นต้องกำหนดการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในรูปแบบใหม่ ๆ เข้าไว้ในยุทธศาสตร์ด้วย การใช้สอยประโยชน์จากเทคโนโลยีดังกล่าว นับเป็นมาตรการเสริมที่จะช่วย i) เปิดเส้นทางการเรียนรู้ให้กว้างขึ้น ii) ขจัดอุปสรรคการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเวลาและสถานที่ iii) เปิดโอกาสใหม่ ๆ ให้กับการเรียนรู้ในลักษณะตัวต่อตัว และการเรียนรู้เป็นกลุ่ม iv) สร้างกลไกที่ใช้ในการสรรค์สร้างและเผยแพร่วัสดุการเรียนรู้ใหม่ ๆ และถ้าหากทำได้ถึงระดับที่สามารถให้บริการการแนะแนวและข้อสนเทศที่เที่ยงตรง ผู้เรียนสร้างปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้อย่างเหมาะสมแล้ว เทคโนโลยีใหม่ ๆ เหล่านี้ก็ย่อมมีศักยภาพในการขยายโอกาสการศึกษา และนำการเรียนรู้คุณภาพสูงส่งตรงถึงผู้เรียนได้ในราคาถูกและง่าย แต่ก็จำเป็นต้องมีการพัฒนางานทางด้านนี้อีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกันการเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้อย่างเต็มที่ให้กับปวงชนทุกคน รวมทั้งการประกันคุณภาพและมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ตลอดจนการสร้างเสริมความมั่นใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้กับบุคลากร

การกระจายเสียงเพื่อการศึกษา

ด้วยคุณลักษณะที่สามารถครอบคลุมพื้นที่ได้กว้างไกล กระจายตัวอยู่ทั่วไป ผนวกกับอิทธิพลในการสร้างแรงจูงใจของเทคโนโลยีถ่ายทอดข้อมูลผ่านสัญญาณ

จึงสมควรที่จะให้เทคโนโลยีแขนงนี้เข้ามาแสดงบทบาทหลักในการสรรค์สร้างสังคมสารสนเทศที่ปวงชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างแท้จริง และควรจะเป็นองค์ประกอบที่เป็นหัวใจของการบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชนด้วย การรวมตัวระหว่างการกระจายเสียงเพื่อการศึกษา กับสื่อปฏิสัมพันธ์ก่อให้เกิดโอกาสและศักยภาพอันยิ่งใหญ่ในการปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรมครั้งสำคัญเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

วิวัฒนาการของระบบดิจิทัลช่วยปรับเปลี่ยนลักษณะการบริโภครายการของผู้ชมจากการเป็นผู้รับไปสู่การมีปฏิสัมพันธ์ผ่านสื่อประสมและระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ **เคล็ดลับของความสำเร็จมิได้อยู่ที่การยกเลิกรายการถ่ายทอดข้อมูลทางเดียวตามโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ แต่อยู่ที่การหลอมรวมเข้ากับใหม่เข้าด้วยกัน โดยการเชื่อมโยงรายการโทรทัศน์ของมวลชนเข้ากับรายการที่ถ่ายทอดผ่านระบบดิจิทัล และคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงเข้ากับระบบอินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีดิจิทัลรูปแบบใหม่ ๆ จะสรรค์สร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่ไม่มีข้อจำกัดทางด้านเวลาและสถานที่** การเรียนรู้จากที่บ้าน และสถานที่อื่น ๆ ที่ไม่ใช่สถาบัน การศึกษาจะแพร่หลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังสถาบันต่าง ๆ ครูอาจารย์ ผู้สร้างสรรค์เนื้อหาการเรียนรู้ (เช่น สถานีถ่ายทอดข่าวสาร) รวมทั้งผู้เรียนแต่ละคนด้วย การจัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของปัจเจกชนแต่ละคน จึงจะเป็นจริงขึ้นมาได้ในที่สุด

ดังนั้น ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน รัฐจึงควรส่งเสริมให้สื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เข้ามาแสดงบทบาทให้มากกว่าเดิม โดย :-

- กำหนดให้สื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ที่แพร่ออกไปทั่วโลกมีพันธกิจที่จะต้องให้สาระความรู้ นอกเหนือไปจากการให้ข้อมูลและความบันเทิง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรส่งเสริมการเรียนรู้ในทุกรูปแบบ และควรพยายามร่างข้อกำหนดที่คล้ายคลึงกันสำหรับสื่อที่ถ่ายทอดในระบบดิจิทัลด้วย
- สื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ควรเลือกสถานีช่องที่ได้รับคามนิยมจากสาธารณชนมาก ๆ เป็นเส้นทางส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้คนเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- รัฐควรแสวงหาช่องทางในการจัดตั้งสถานี่สำหรับการเรียนรู้ โดยเฉพาะ 1 ช่อง ในเครือข่ายรับสัญญาณดิจิทัลทุกแห่ง

การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ

รัฐควรมีนโยบายในการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยวางเป้าหมายให้ปวงชนทุกคนสามารถเข้ามาใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งรวมผู้ที่ต้องเผชิญกับอุปสรรคในเรื่องค่าใช้จ่ายด้วย รัฐ ผู้จัดสรรเงินทุน และผู้จัดการเรียนรู้ ควรจะร่วมกันหาแนวทางส่งเสริมให้ปัจเจกชนได้เรียนรู้ทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว ตามข้อเสนอแนะดังนี้

- รัฐควรจัดสรรเงินทุนเพื่อการให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่สาธารณชนทั่วไป ในสถานที่เรียนรู้ของชุมชน รวมทั้งพิจารณาการยกเว้นภาษีซึ่งปัจจุบันยกเว้นให้เฉพาะผู้ที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพแห่งชาติเท่านั้น ควรขยายขอบเขตให้ครอบคลุมถึงหลักสูตรฝึกอบรมทักษะพื้นฐานทางด้านคอมพิวเตอร์ และหลักสูตรเพิ่มพูนทักษะทางวิชาชีพด้วย
- รัฐควรพิจารณาอนุโลมให้ผู้เรียนไม่ต้องจ่ายภาษีในช่วงเวลาที่ซื้ออุปกรณ์พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ในระเบียบว่าด้วย *ผู้ลงทุนเพื่อพัฒนาบุคลากร* (the Investors in People) ควรกำหนดให้พนักงานทุกคนมีโอกาสได้รับการฝึกอบรมทักษะเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศโดยถ้วนหน้า
- ผู้ให้บริการการศึกษาฝึกอบรมทุกแห่ง และสำนักงานดูแลหลักสูตรและคุณวุฒิ ควรรวมเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ (Computer Literacy) ไว้ในนิยามของทักษะพื้นฐานด้วย
- สำนักงานดูแลหลักสูตรและคุณวุฒิควรทบทวนยุทธศาสตร์ที่ระบุให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายผู้มีอายุระหว่าง 16-19 ปี ต้องเรียนรู้ทักษะสำคัญทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งแยกจากหลักสูตรเสียใหม่

เทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ ๆ ช่วยสร้างเสริมการเรียนรู้ในสถาบันการศึกษาและการศึกษานอกระบบได้เป็นอย่างมาก โดยทำหน้าที่ประสานการเรียนรู้ระหว่างสถานที่ต่าง ๆ สถาบันการศึกษา และระหว่างประเทศ อีกทั้งเป็นเส้นทางเข้าถึงวัสดุ

การศึกษาผ่านเครือข่ายเว็ลด์ไวด์เว็บ หรือซีดี-รอม คุณสมบัติของเทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ ๆ ได้แก่ i) ช่วยให้การตีพิมพ์ทางอิเล็กทรอนิกส์และการผลิตสิ่งพิมพ์เป็นไปได้โดยง่าย ii) ช่วยเชื่อมโยงนักศึกษาและครูสอนเข้าด้วยกัน ทำให้การช่วยเหลือเป็นไปได้โดยสะดวก iii) เพิ่มพูนทักษะให้กับผู้คนผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยช่วยขยายกรอบเวลาในการเรียนรู้ iv) ช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการที่ก้าวไกลยิ่งไปกว่าความต้องการของกลุ่มผู้เรียน v) ช่วยให้ผู้ที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ในช่วงแรกสามารถหวนสู่กระบวนการเรียนรู้ตามลำพังได้โดยไม่ต้องตะขิดตะขวงใจ หรือหวั่นกลัวสิ่งใด การเรียนรู้ทางไกลและการเรียนรู้แบบเปิดกว้างได้ขยายโอกาสทางการศึกษาและฝึกอบรมแก่คนจำนวนมาก

สถาบันอุดมศึกษามีประสบการณ์มากมายเกี่ยวกับการประสานความร่วมมือในเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศผ่านเครือข่าย JANET และ Super JANET ฉะนั้น ยุทธศาสตร์ใหม่จึงควรใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ดังกล่าว และหากเป็นไปได้ก็ควรใช้ประโยชน์จากเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาเรียบร้อยแล้ว ในลักษณะคล้าย ๆ กันนี้ สถาบันการศึกษาต่อเนื่องหลายแห่ง ห้องสมุด ผู้จัดการศึกษา และนายจ้างก็ได้ประสานความร่วมมือเชื่อมโยงจัดตั้งเครือข่ายในระดับท้องถิ่นขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ

สิ่งที่เป็นที่ต้องการอย่างยิ่งก็คือ ชุดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีเทคโนโลยีเป็นตัวเสริม ถึงแม้จะมีชุดนาร่องที่ยอดเยี่ยมให้เห็นอยู่บ้าง แต่ก็ยังขาดผลงานที่ดีในเชิงปริมาณ ขาดแคลนทุนรอนที่มั่นคง ส่งผลให้การถ่ายโอนเทคโนโลยีในเรื่องนี้เป็นไปได้ยาก นอกจากนั้น ยังขาดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาวัสดุการเรียนรู้ที่อิงเทคโนโลยี ซึ่งต้องอาศัยการลงทุนมหาศาลทันทีในช่วงแรก รวมทั้งการประสานความร่วมมือระหว่างหุ้นส่วนดำเนินการทั้งหลาย ปัญหาอยู่ที่หุ้นส่วนเชิงพาณิชย์จะตีกรอบของตนอยู่กับประชากรส่วนใหญ่ เท่านั้น เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีประเด็นเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผลงานที่รัฐเป็นผู้สนับสนุนเงินทุนด้วย อีกปัญหาหนึ่ง ก็คือ การขาดแคลนเนื้อหาและซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพดี นอกจากนั้น การใช้เทคโนโลยีต้องอาศัยโครงสร้างการสนับสนุนการเรียนรู้ในทุกกรณี ซึ่งครอบคลุมยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรในสถาบันการศึกษาเข้าไว้ด้วย

การส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในสถาบันการเรียนรุ้นั้น สามารถทำได้
ดังนี้ :-

- องค์กัรจัดสรรเงินทูนควรทบทวนมาตรการในการดำเนินงานของตน เพื่อประกันมาตรฐานขั้นต่ำสุดในการเข้าถึงเทคโนโลยี ซึ่งรวมการเชื่อมโยงบุคลากรเข้าสู่ระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
- ควรพัฒนาฐานที่คณะกรรมาธิการประสานงานบริการสารสนเทศในระดับอุดมศึกษาได้จัดสร้างไว้แล้ว ให้กลายเป็นธนาคารซอฟต์แวร์และวัสดุโสตทัศนูปกรณ์ที่เปิดให้เข้ามาใช้บริการได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยเชื่อมโยงธนาคารนี้เข้ากับโครงข่ายแห่งชาติเพื่อการเรียนรุ้นด้วย
- สภาจัดสรรเงินทูนควรส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เป็นผลมาจากความร่วมมือของหลายฝ่าย ซึ่งรัฐเป็นผู้สนับสนุนเงินทูน อาทิ สื่อจากหน่วยงานของรัฐ จากห้องสมุด พิพิธภัณฑ์สถานึ่ปี่ชี และผู้จัดการศึกษาฝึกอบรมโดยใช้เงินของรัฐ
- ผู้จัดสรรเงินทูนควรกำหนดให้บุคลากรทุกคนของสถาบันการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีอายุเกิน 16 ปี ได้มีโอกาสพัฒนาทักษะเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรุ้น รวมทั้งมีโอกาสปรับปรุงทักษะอย่างสม่ำเสมอ ตามระดับความรู้และทักษะขั้นต่ำที่ได้กำหนดไว้ โดยจะต้องมีการปรับเปลี่ยนมาตรฐานขั้นต่ำนี้ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับบทบาทของบุคลากร

บทส่งท้าย : การจัดการกับการเปลี่ยนแปลง

การที่จะบรรลุความเปลี่ยนแปลงตามขั้นตอนที่ได้เสนอแนะไว้ในรายงานฉบับนี้ย่อมเป็นภารกิจอันใหญ่หลวงยิ่งสำหรับคนทุกคน ดังนั้น รัฐจึงจำเป็นต้องเข้ามาวางแผนงานด้วยความรอบคอบ และเข้ามาแสดงบทบาทนำด้วยความกระตือรือร้น มุ่งมั่น และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ภาระหน้าที่ในลำดับแรกของรัฐก็คือ การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ชัดเจน รวมถึงวิสัยทัศน์ และหลักการต่าง ๆ ที่จะใช้เป็นแกนในการพัฒนายุทธศาสตร์ และปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติต่อไป นอกจากนี้ ยังจะต้องจัดทำกรอบงานในเชิงยุทธศาสตร์ ที่กระจ่างชัดพร้อมกับเป้าหมายและตารางเวลาปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและทบทวนผลงาน ภายหลังการตีพิมพ์สมุดปกขาว นับเป็นโอกาสเหมาะที่จะได้เริ่มงานขั้นแรกกันได้เลย

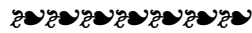
การพัฒนายุทธศาสตร์จำเป็นต้องมีการปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิดกับฝ่ายอื่น ๆ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในเรื่องแผนปฏิบัติการที่เหมาะสม เป้าหมาย ตารางเวลาปฏิบัติงาน วิธีติดตามตรวจสอบผลงาน ตลอดจนการใช้จ่าย พันธกิจทั้งหมดข้างต้นจะต้องเป็นเสมือนสะพานที่น่าเชื่อถือ ซึ่งเชื่อมต่อระหว่างวิสัยทัศน์กับความสำเร็จที่ละขั้นตอนในการปฏิบัติ

ภารกิจดังกล่าวจำเป็นต้องพึ่งพาการประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนทิศทางตามที่รัฐได้ชี้แนะ รัฐจะต้องโน้มน้าวให้ปัจเจกชน องค์กร และผู้จัดการศึกษาทั้งหมดเห็นชอบกับวิสัยทัศน์ที่วางไว้ให้สำเร็จ นอกจากนี้ ทุกฝ่ายยังต้องกำหนดบทบาทของตนภายในกรอบที่ร่างเอาไว้แล้ว โดยมุ่งเน้นภารกิจที่เหมาะสมสอดคล้องในเชิงปฏิบัติเป็นหลัก แต่ละฝ่ายควรนำวิสัยทัศน์และหลักการต่าง ๆ ที่รัฐได้วางไว้มาใช้เป็นบรรทัดฐานในการปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติของตนที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน จากนั้นก็คิดหาหนทางใหม่ ๆ รวมทั้งเร่งสร้างสัมพันธภาพกับผู้ดำเนินงานฝ่ายอื่น ๆ ในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ มีศักยภาพที่จะเข้ามารับบทบาทหลักในการส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมขึ้นได้ ถึงแม้ว่าการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ความมุ่งมั่น และความนึกคิดของผู้คนจะเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลายาวนาน แต่ก็จำเป็นที่จะต้องกระตุ้นให้เกิดให้ได้ในทุกกระดับทุกสถานที่ที่ให้การเรียนรู้ และในทุกแง่มุมของวิถีทางดำรงชีวิตของ

ประชาชนในสหราชอาณาจักร ภารกิจเบื้องต้น คือ การจัดอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องนี้ อย่างเข้มข้นในระดับชาติ และการรณรงค์อย่างต่อเนื่องเพื่อปลูกจิตสำนึกให้ผู้คนตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน

หลังจากวางยุทธศาสตร์แล้วก็ต้องเร่งร่างแผนปฏิบัติการ ตารางเวลา ปฏิบัติงาน เป้าหมาย การติดตามผล และงบประมาณค่าใช้จ่าย การโน้มน้าวทุกฝ่าย ให้มีความเห็นพ้องต้องกันในวิสัยทัศน์ดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการปรึกษาหารือ การประชาสัมพันธ์และการรณรงค์ในระดับชาติ โดยอาศัยแรงสนับสนุนจากสื่อในการถ่ายทอดข่าวสารทุกแขนง

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	ดร. รุ่ง แก้วแดง เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ผู้แปล	นางสาวพิศवास ปทุมต์ตั้งษ์
ผู้เรียบเรียง	1. นางสาวกุลวิตรา ภั้งคานนท์ 2. นางสาวอมรา รสสุข
ผู้จัดพิมพ์ต้นฉบับ	นางสาวสุมาลี ไพเรศกตาสกุล
ผู้ประสานงาน	นางสาวพุฒิสาร์ อัครกะพู่
ผู้สืบค้นข้อมูล	นางสาวศิริธธ ทัดดี
จากอินเทอร์เน็ต	